

Η επικύρωση ανώμαλων δικαιοπραξιών

με το νέο Νόμο 3147/5-6-2003

Τα οριστικά ή προσύμφωνα συμβόλαια ή ιδιωτικά συμφωνητικά μεταβιβάσεως τμημάτων κληροτεμαχίων, ανώμαλες δηλαδή δικαιοπραξίες, που έγιναν μέχρι 2-7-1959, κατά παράβαση των διατάξεων της εποικιστικής νομοθεσίας, κυρίως της απαγορεύσεως κατατίμσεως ακεραίων τεμαχίων οριστικής διανομής, νομιμοποιήθηκαν, με τη διαδικασία των §§ 1,2,3,4 και 5 άρθρου 15 Ν.Δ.3958/2-7-1959 ως προς μόνο τις παραβάσεις αυτές.

Ι διατάξεις αυτές του άρθρου 15 Ν.Δ. 3958/1959, με αλλεπάλληλους νόμους, επαναφέρθηκαν σε ισχύ και εφαρμόσθηκαν, με ασήμαντες διαφορές κάθε φορά, με το άρθρο 3 Α.Ν. 431/1968, άρθρο 2 Ν.666/1977, άρθρο 18 Ν.1644/1986 και τελευταία εφαρμόζονται με το άρθρο 16 Ν.3147/5.6.2003.

Η προβλεπόμενη διαδικασία νομιμοποίησης των παραγράφων αυτών, είναι η εξής: α) με την § 1 κυρούνται με τον εκάστοτε νόμο, μεταβιβάσεις με οριστικά συμβόλαια, γενόμενες μέχρι της ενάρξεως ισχύος του, κατά παράβαση των εποικιστικών διατάξεων, β) με την § 2, οι αυτές μεταβιβάσεις, που έγιναν με ιδιωτικό έγγραφο βεβαίας χρονολογίας και πραγματικής ασκήσεως διακατοχικών πράξεων, κυρούνται επίσης με απόφαση αρμόδιου Ειρηνοδίκη και γ) με την § 5 αίρονται οι περιορισμοί και επιτρέπεται ελευθέρως η κατάρτιση και υπογραφή των οριστικών συμβολαίων, εκείνων των προσυμφώνων που συνετάγησαν πριν την έναρξη ισχύος του εκάστοτε νόμου, δια δημοσίου ή ιδιωτικού έγγραφου, ενώπιον συμβολαιογράφου, είτε συμφωνία των συμβαλλομένων μερών, είτε δι' αυτοσυμβάσεως κατ' άρθρον 235 Α.Κ., είτε τέλος, εν αρνήσει του πωλητού ή των κληρονόμων του, δι αποφάσεως αρμόδιου Ειρηνοδίκου.

Δια την εκτέλεση των εν λόγω προσυμφώνων

όλων των εποχών ενώπιον συμβολαιογράφου, δεν υπήρξε, ούτε υπάρχει καμία προθεσμία, αφού άπαξ ήρθησαν οι περιορισμοί, ήρθησαν για πάντα. Αντίθετα, για την επικύρωση ενώπιον Ειρηνοδίκη, ετίθετο πάντα προθεσμία, η οποία με τον τελευταίο νόμο, παρατάθηκε μέχρι 5-6-2005.

Με τον τελευταίο όμως νόμο 3147/2003, δεν επαναφέρθηκε σε ισχύ η § 1 άρθρου 15 Ν.Δ.3958/1959, και κατά συνέπεια, μεταβιβάσεις γενόμενες με οριστικά συμβόλαια, κατά το χρονικό διάστημα από την έναρξη ισχύος του Ν. 1644/25.8.1986 μέχρι ενάρξεως ισχύος του Ν. 3147/5-6-2003, κατά παράβαση των οικιστικών διατάξεων, αν δηλαδή επήρχετο δι' αυτών κατάτηση, να μην έχουν κυρωθεί με το νόμο αυτό.

Για τις μη κυρωθείσες αυτές μεταβιβάσεις, έως ότου ακόμα διαρκεί η προθεσμία προς επικύρωση των ανωμάλων δικαιοπραξιών ενώπιον Ειρηνοδίκου, μέχρι 5-6-2005, ως ελέχθη, υπάρχει η δυνατότητα να υποβληθεί η αίτηση αυτή ενώπιον Ειρηνοδίκου, αφού ως μη κυρωθείσες εξακολουθούν να είναι και να εκλαμβάνονται ως ανώμαλες δικαιοπραξίες. Παράδειγμα: Μεταβίβαση με οριστικό συμβόλαιο τμήματος κληροτεμαχίου, γενομένη το 1992 (από 25-8-1986 έως 5-6-2003) ή αποδοχή κληρονομίας που έγινε το 1995, προβλέπουσα αυτούσια κατάτηση κληροτεμαχίου, βάσει διαθήκης συνταγείσης προ του έτους 1986 δεν κυρώνονται με το νόμο αυτό, γιατί ακριβώς δεν επαναφέρθηκε σε ισχύ η § 1, μπορεί όμως να ζητηθεί η επικύρωση με απόφαση αρμοδίου Ειρηνοδίκη.

Υπάρχει όμως και η διάταξη § 3 άρθρου 16 Ν. 3147/2003, κατά την οποία συμβολαιογραφικές πράξεις γενόμενες κατά παράβαση § 1 άρθρου 1 Α.Ν.431/1968 και άρθρου 1 Ν.666/ 1977, είναι έγκυρες και ισχυρές.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ: Έχουν κυρωθεί οι ανώμαλες δικαιοπραξίες που έγιναν με οριστικά συμβόλαια μέχρι 25-8-1986, για τις γενόμενες όμως, μετά την χρονολογία αυτή, δεν κυρώθηκαν μεν, είναι δε έγκυρες και ισχυρές. Αποψή μου είναι, η ασφαλέστερη λύση. Δεν θα στηρίξουμε το συμβόλαιο σε μη κυρωθείσα ανώμαλο δικαιοπραξία.

Πλειστηριασμός και καταβολή φόρων

Αφορμή για το άρθρο αυτό είναι τα ερωτήματα που μας υποβάλλονται σχετικά με το αν είναι αλληλέγγυα υπόχρεοι για καταβολή των οφειλομένων φόρων, οι κάτοχοι κληρονομιάων ακινήτων δυνάμει αναγκαστικού πλειστηριασμού ή εκούσιου πλειστηριασμού (που γίνεται με επιμέλεια και επίσπευση του δανειστή άρθρο 954 και επ. του Κ.Πολ.Δ.), με τους κληρονόμους ή κληροδόχους αυτού. Κατόπιν έρευνας προκύπτουν τα παρακάτω:

• Κατά την ισχύουσα φορολογική νομοθεσία (άρθρο 112 και 82 του ν.δ. 118/1973 - ΦΕΚ Α' 202 , όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα με το αρθ. 26 του Ν. 3220/2004) απαγορεύεται η κατάρτιση συμβολαιογραφικού εγγράφου, με το οποίο μεταβιβάζεται η κυριότητα ή συνιστώνται οποιαδήποτε εμπράγματα δικαιώματα σε ακίνητο κληρονομιά, αν δεν προσκομισθεί πιστοποιητικό κληρονομίας, ότι υποβλήθηκε η οικεία φορολογική δήλωση, καταβλήθηκε - ολικώς ή μερικώς - ο αναλογών φόρος ή ότι δεν οφειλεται φόρος (άρθρο 105), επισυναφθεί το πιστοποιητικό τούτο στο συμβόλαιο και να γίνει ρητή μνεία σ' αυτό.

• Η διατύπωση των παραπάνω άρθρων , με τις διατάξεις των οποίων θεσπίζεται η απαγόρευση της κατάρτισης συμβολαιογραφικής πράξης μεταβιβάστης κληρονομιάου ακινήτου, πριν την έκδοση πιστοποιητικού κληρονομίας, προϋπόθεση της οποίας (έκδοσης) είναι η εκπλήρωση των φορολογικών υποχρεώσεων του κληρονόμου, έγκειται στην πρόνοια να διασφαλισθεί το εκ της φορολογίας δικαίωμα του Δημοσίου.

• Περαιτέρω, με τις διατάξεις (άρθρο 83 παρ. 1 του ίδιου νομοθ. διατάγματος) καθιερώνεται το αλληλέγγυο της ευθύνης μεταξύ των υπόχρεων κληρονόμων ή κληροδόχων για την καταβολή του φόρου κλη-

ρονομίας και των τελευταίων κατόχων των κληρονομιάων ακινήτων εφόσον όμως οι τελευταίοι έγιναν τέτοιοι (κάτοχοι), με σύμβαση δηλαδή με ελεύθερη συναλλαγή (βούληση του κυρίου) με συμβαλλόμενους τους ίδιους (τελευταίους κατόχους) και τους κληρονόμους ή κληροδόχους.

• ‘Έχει γίνει δεκτό (αποφάσεις 187/1940 & 12/1990 του Αρ. Παγ.) ότι δεν είναι αλληλέγγυα υπόχρεος και δεν φέρει καμία ευθύνη για την πληρωμή του αναλογούντος εις το κληρονομιά ο ακίνητο φόρου κληρονομίας εκείνος στον οποίο περιήλθε τέτοιο ακίνητο όχι δυνάμει σύμβασης συναφθείσας με τον κληρονόμο ή κληροδόχο αλλά με αναγκαστικό πλειστηριασμό, ως και σε εκείνους που μεταγενέστερα περιήλθε το ακίνητο καθολικούς ή ειδικούς του διαδόχους.

• Κάθε τρίτος που επισπεύδει πλειστηριασμό έχει υποχρέωση, με ποινή ακυρότητας αυτού να κοινοποιήσει με δικαστικό επιψελητή αντίγραφο του προγράμματος πλειστηριασμού ή εν προκειμένω της περιληψης της κατασχετήριας έκθεσης, είκοσι μέρες πριν την ενέργεια τους, στους προϊσταμένους της Δ.Ο.Υ. της περιφέρειας της κατοικίας και άσκησης του επαγγέλματος του οφειλέτη προκειμένου να αναγγελθεί το Δημόσιο για την κατάταξή του στο εκπλειστηρίασμα (άρθρο 972 Κ. Πολ.Δ.).

• Πέραν τούτων όταν τα κληρονομιαία ακίνητα μεταβιβασθούν περαιτέρω με σύμβαση εκποίήσης δυνάμει αναγκαστικού πλειστηριασμού, δεν μπορεί να υποστηριχθεί ότι υπάρχει το αλληλέγγυο της ευθύνης των υπερθεματιστών, παρά το γεγονός ότι αυτή (σύμβαση) συνάπτεται μεταξύ αυτών και των κληρονόμων ή κληροδόχων - των δευτέρων φερομένων κατά νομικό πλάσμα σαν πωλητών - γιατί κατά την κατάρτιση της αναφερθείσας σύμβασης δεν συντρέχει το στοιχείο της πραγματικής βούλησης των οφειλετών (πωλητών) που είναι βασικό αλλά μόνο εφαρμογή διατάξης νόμου (Κ. Πολ.Δ).

• Συνεπώς, όταν εκποιείται κληρονομιαίο ακίνητο με αναγκαστικό πλειστηριασμό που γίνεται με επίσπευση του δανειστή των κληρονόμων ή κληροδόχων δεν τυγχάνει αλληλέγγυα υπόχρεος με αυτούς γιατους οφειλόμενους φόρους κληρονομίας ο καθιστάμενος δυνάμει αυτού (αναγκαστικού πλειστηριασμού) κάτοχος του εν λόγω ακινήτου, όπως και εκείνοι στους οποίους μεταγενέστερα αυτό θα περιέλθει , δηλαδή οι ειδικοί ή καθολικοί διάδοχοι του. Η διασφάλιση και η προστασία του Δημοσίου για τους οφειλόμενους σε αυτό φόρους κληρονομίας επιτυγχάνεται στην προκειμένη περίπτωση με την καθορίζομενη για τον επισπεύδοντα δανειστή διαδικασία του άρθρου 54 του ΚΕΔΕ.

• Αντίθετα, όταν εκποιείται κληρονομιαίο ακίνητο με εκούσιο πλειστηριασμό (π.χ. δικαστική διανομή) είναι αλληλέγγυα υπόχρεος με τους κληρονόμους ή κληροδόχους για την καταβολή των οφειλόμενων φόρων κληρονομίας ο καθιστάμενος από την αιτία αυτή κάτοχος ακινήτου, γιατί υφίσταται στην προκειμένη περίπτωση σύμβαση προσποριστική περιουσίας η οποία (σύμβαση) γίνεται με βούληση των συμβαλλόμενων μερών και δεν είναι νοητό να επιδιώκεται από τον υπόχρεο για την καταβολή του φόρου η «οικεία βουλήσει» αλλοιώση της υποχρέωσής του.

• Σε κάθε περίπτωση, πριν την μεταγραφή της περιληψης κατακυρωτικών εκθέσεων πρέπει να προσαρτάται πιστοποιητικό ή άλλο εξοφλητικό στοιχείο τουφόρου κληρονομιάς.

Συμβολαιογράφος, επαγγελματίας και νομικός

Α. Ο ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΟΣ ΩΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΑΣ ΣΕ ΝΈΟΥΣ ΔΡΌΜΟΥΣ

ΟΙ ΝΈΟΙ ΤΡΟΠΟΙ οικονομικών συναλλαγών, η εισβολή των νέων τεχνολογιών, η παγκοσμιοποίηση, οι πιέσεις που ασκούνται από κάθε κατεύθυνση για το «άνοιγμα» του επαγγέλματος, καθώς και η υιοθέτηση όλο και περισσότερων νέων οικονομικών θεσμών του αγγλοσαξονικού δικαίου στην ελληνική έννομη τάξη, προκαλούν τον συμβολαιογράφο σήμερα να επανεξετάσει τα καθήκοντά του, να αναθεωρήσει τη «βεβαιότητα» που πηγάζει από τον διορισμό του και να προχωρήσει στους νέους δρόμους που άλλες συναφείς και συνεργαζόμενες ειδικότητες ανοίγουν πριν από αυτόν, επιβάλλοντας τη συμμετοχή του σε νέα νομικά δεδομένα, όχι λόγω παράδοσης, ούτε λόγω κάλυψης βιοποριστικών αναγκών του κλάδου, αλλά γιατί ο συμβολαιογράφος θα είναι αυτός, πρώτος απ' όλους, που θα έχει το απαραίτητο γνωστικό πλαίσιο και το αδιάβλητο ήθος για να ανταποκριθεί σε πρόσθετα καθήκοντα και νέες απαιτήσεις.-

Ειδικά ο νέος συμβολαιογράφος, σήμερα, δυσκολεύεται να αντιληφθεί την παραδοσιακή πορεία του λειτουργήματός του, αφού μάλλον δεν την έχει ποτέ διδαχθεί, την απαράβατη τήρηση υψηλών ηθικών αρχών κατά την άσκηση του έργου του αλλά και τον όγκο των γνώσεων που οφείλει να έχει.-

Η εισβολή των νέων τεχνολογιών στη συμβολαιογραφία είχε στην πλειοψηφία, τα εξής αποτελέσματα: Διευκόλυνε την αρχειοθέτηση και αποθήκευση πληροφοριών και κειμένων συμβολαιογραφικών πράξεων, απάλλαξε τον συμβολαιογράφο από την βαρετή και επίπονη πνευματική εργασία υπολογισμού των οφειλόμενων υπέρ ταμείων εισφορών καθώς και όλων των υποχρεωτικώς τηρούμενων στατιστικών στοιχείων και αρχείων που περιλαμβάνονται στα κα-

θήκοντά του και διευκόλυνε το έργο του για τον υπολογισμό των αξιών ακινήτων και τη συμπλήρωση των σχετικών εντύπων.-

Η χρήση όμως των νέων τεχνολογιών έφερε και κάτι αρνητικό: Απομάκρυνε τον συμβολαιογράφο από την δημιουργικότητα και την πρωτοτυπία, στην οποία επιδιδόταν συντάσσοντας ένα χειρόγραφο έγγραφο ή γράφοντας στην παραδοσιακή γραφομηχανή του. Σήμερα, ο συμβολαιογράφος και οι υπάλληλοί του, προκειμένου να συντάξουν μια πράξη, φροντίζουν να βρουν και να χρησιμοποιήσουν ένα υπόδειγμα, όσο το δυνατόν παρεμφερές με πανομοιότυπα πραγματικά περιστατικά, έτσι ώστε να χρειαστεί μόνον η αλλαγή συγκεκριμένων στοιχείων, όπως τα ονόματα των συμβαλλομένων, η περιγραφή του ακινήτου, το τίμημα και ο τρόπος πληρωμής του κλπ. Η μέθοδος εργασίας αυτή, κατ' αρχήν δεν είναι διόλου λανθασμένη. Πολλές φορές μάλιστα, επιβάλλεται από τους ολοένα και πιο γρήγορους ρυθμούς, που απαιτεί η συνεπής άσκηση του επαγγέλματος, αφού οι συμβαλλόμενοι συνήθως επειγόνται για να πραγματωθεί η επένδυσή τους με την αγορά ενός ακινήτου, ο επιχειρηματίας πρέπει άμεσα να προβεί στη σύνταξη εταιρικού συμβολαίου για να ξεκινήσει τη δραστηριότητά του κλπ. Καθίσταται, εκ των πραγμάτων, λανθασμένη η μέθοδος αυτή, όταν ο συμβολαιογράφος την τηρεί τόσο πιστά και απαρέγκλιτα στην καθημερινότητά του, ώστε ακόμη και αν οι δηλώσεις βουλήσεως των συμβαλλομένων υποδεικνύουν κάποιες αποκλίνουσες από τον κανόνα αποχρώσεις ή κάποιες ιδιομορφίες, να θεωρεί ότι πρόκειται για κάτι εξεζητημένο, προτρέποντάς τους στις ήδη πεπατημένες λύσεις και παραποιώντας κατ' αυτόν τον τρόπο την αληθή δικαιοπρακτική βούληση των μερών. Το συμβατικό πρότυπο πρέπει να προσαρμοστεί στην υπό διαμόρφωση σύμβαση και όχι το αντίστροφο. Από το πρότυπο (σχέδιο)

ο συμβολαιογράφος θα πρέπει να αναζητά ιδέες και προσλαμβάνουσες παραστάσεις και όχι να υποτάσσει την ιδέα στο σχέδιο.

B. Ο ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΆΦΟΣ ΩΣ ΝΟΜΙΚΟΣ ΤΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Ο ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΆΦΟΣ αποτελεί το νομικό που ειδικεύεται κατεξοχήν στη δημιουργία και σύνταξη των συμβάσεων. Για να αυξηθεί το φάσμα της εργασίας του με την παρέμβασή του και σε νέου τύπου συμβάσεις σημαντικών οικονομικών συμφερόντων, πρέπει να καθιερωθεί στον κοινωνικό και επαγγελματικό χώρο ως «ο νομικός των συμβάσεων», ως γνώστης όλων των σχετικών θεμάτων για τη διαμόρφωση μιας σύμβασης και τις συνέπειές της και φυσικά θα πρέπει να αμείβεται κατάλληλα, όχι όμως υπερβολικά διότι και αυτό αποτελεί συχνή τροχοπέδη στην εκούσια επιλογή από τα συμβαλλόμενα μέρη του συμβολαιογραφικού τύπου.

Στις συναλλαγές, υπάρχει συνήθως μια δυσπιστία από μέρους του κοινού για την ικανότητα των νομικών εν γένει να καταρτίσουν μία συμφέρουσα και ασφαλή σύμβαση. Αντίθετα, υπάρχει εμπιστοσύνη για την ικανότητα του συμβολαιογράφου, με μόνη τη μεσολάβηση και παρουσία του, να καταρτίσει μία ισχυρή, βέβαιη και ασφαλή σύμβαση. Ο συμβολαιογραφικός τύπος παρέχει αυξημένη ασφάλεια και μειωμένη δυσπιστία. Και δυσπιστία, βέβαια, υπάρχει πάντα από τους συναλλασσόμενους, που έχουν καλή ειδική γνώση του αντικειμένου της σύμβασης ή που εμπλέκονται συχνά σε παρόμοια είδη συμβάσεων. Οι αιτίες του φαινομένου αυτού (της εμπιστοσύνης στον συμβολαιογραφικό τύπο και της δυσπιστίας στους υπόλοιπους νομικούς για την κατάρτιση των συμβάσεων), βρίσκονται στην παραδοσιακή θετική αντίληψη της κοινωνίας όσον αφορά το λειτούργημα του συμβολαιογράφου, αλλά και στον εσφαλμένο προσανατολισμό της νομικής μας παιδείας για τον παραδοσιακό ρόλο του Έλληνα νομικού της πράξης: Ο έλληνας νομικός προετοιμάζεται κατά τη διάρκεια της φοίτησής του στις Νομικές Σχολές της χώρας, να αντιμετωπίσει τη δικαστική ικανοποίηση των αξιώσεων, χωρίς να έχει συνειδητοποιήσει τις δυνατότητες των θεσμών του ιδιωτικού δικαίου για την πρόληψη και κατοχύρωση των αντιτιθέμενων συμφερόντων των συμβαλλόμενων μερών. Το έλλειμμα αυτό μπορεί και πρέπει να καλύψει ο συμβολαιογράφος.

Ο συμβολαιογράφος, λοιπόν, σήμερα πρέπει να εκμεταλλευτεί, πρώτον, την θετική, αν και φθίνουσα, γνώμη που υπάρχει ακόμη μέχρι σήμερα για την ικανότητά του να διασφαλίζει αμερόληπτα τα συμφέροντα των μερών και, δεύτερον, την εμπειρία του ως του μόνου νομικού της πρά-

ξης που ασχολείται συστηματικά με την κατάρτιση συμβάσεων. Το έργο της κατάρτισης μιας σύμβασης δεν είναι κάτι απλό και εύκολο, που εξαντλείται με την χρήση ενός υποδείγματος, και εδώ δεν αναφερόμαστε στις πολύ απλές συμβάσεις. Ο συντάκτης ενός συμβολαίου πρέπει να επιστρατεύσει την εμπειρία του και τις γνώσεις που αποκομίζει από την επαγγελματική του πορεία, και τουλάχιστον στην αρχή της σταδιοδρομίας του, βρίσκεται συχνά σε δεινή θέση, αφού δεν έχει διδαχθεί σε επίπεδο πανεπιστημιακής διδασκαλίας παρόμοια θέματα και ζητήματα. Αναγκαίο λοιπόν για την αποτελεσματική άσκηση του λειτουργήματός του, είναι η κατάρτιση από μέρους του μιας μεθόδου διαμόρφωσης των συμβάσεων, η οποία μπορεί επίσης να φανεί χρήσιμη και για τη διαμόρφωση ακόμα και μονομερών δικαιοπραξιών.

Μεθοδολογικά, για την κατάρτιση μιας διμερούς ή μονομερούς δικαιοπραξίας, ο συμβολαιογράφος πρέπει να στραφεί σε τρία σημεία:

A) THN ερμηνεία των σχεδίων, προσυμφωνιών, πράξεων που αποτελούν τίτλους κτήσεως δικαιωμάτων, κινητών ή ακινήτων ή που σχετίζονται με οποιονδήποτε τρόπο ή αποτελούν προαπαιτούμενα της συμβολαιογραφικής πράξης που πρόκειται να καταρτιστεί,

B) THN πρόβλεψη των μελλοντικών εξελίξεων, γεγονότων και διενέξεων που θα προκύψουν από την σκοπούμενη σύμβαση και την πληρεστερη ικανοποίηση των συμβατικών στόχων αλλά και

Γ) THN ερμηνεία που θα δοθεί στο μέλλον στο περιεχόμενο και τους όρους της πράξης που συντάσσει.

Δύο λοιπόν είναι οι κύριοι ρόλοι που διαδραματίζει ο συμβολαιογράφος κατά την σύνταξη μιας σύμβασης, πρώτα, ως ερμηνευτής των στοιχείων και πράξεων που τίθενται υπ' όψιν του καθώς και της ίδιας της πράξης που συντάσσει και στη συνέχεια ως νομικός που προβλέπει αναγκαία μέσα πρόληψης για πιθανή ανώμαλη εξέλιξη της συμβατικής σχέσης. Ειδικότερα:

B.I. Ο συμβολαιογράφος ερμηνευτής των συμβάσεων

Ο συμβολαιογράφος, πολύ πριν ακόμη αρχίσει να σχεδιάζει το πώς θα συντάξει μία πράξη, καλείται να διαβάσει και να ερμηνεύσει κάποιες ιδιαίτερες προσυμφωνίες των μερών ή παλαιότερα συμβόλαια που αποτελούν τίτλους κτήσεως για τον μεταβιβάζοντα ή που έχουν άμεση ή έμμεση σχέση με την προβλεπόμενη να συντάχθει πράξη. Κατά την ερμηνεία των συμβάσεων και των προσυμβάσεων καθώς και των μονομερών πράξεων των συμβαλλομένων, ο συμβολαιογράφος θα πρέπει να αναζητά την αληθή βού-

ληση των μερών, χωρίς να μένει στο γράμμα της σύμβασης που μπορεί και να αποτελεί συνήθη και τυποποιημένη έκφραση. Λόγω θέσης, είναι ο νομικός που καταναλώνει τον περισσότερο χρόνο του στην ερμηνεία συμβάσεων και μονομερών δικαιοπραξιών, αφού δεν καλείται μόνον να ερμηνεύεται τις πράξεις που τίθενται υπ' όψιν του, όπως παραπάνω αναφέρθηκε, αλλά και να σκεφτεί και να προβληματιστεί για την ερμηνεία που θα δώσουν στα γραπτά (συμβόλαια) του οι μελλοντικοί ερμηνευτές τους, όπως οι διάδοχοι των συμβαλλομένων, δικαστές κ.ο.κ.

Για την ερμηνεία των τυπικών δικαιοπραξιών πρέπει να γίνει η διάκριση του σκοπού που επιδιώκει να προστατεύει η επιβάλλουσα τον τύπο νομοθετική διάταξη:

- Εάν ο επιδιωκόμενος σκοπός είναι η προστασία των έννομων συμφερόντων αποκλειστικά και μόνον των συμβαλλομένων μερών και η πραγμάτωση της αληθινής βούλησής τους, η ερμηνεία των δηλώσεων βουλήσεώς τους μπορεί να γίνει και με στοιχεία που βρίσκονται εκτός της τυπικής δηλώσεώς τους, (λ.χ. άτυπες δηλώσεις των συμβαλλομένων, μάρτυρες, προσχέδια συμβάσεων κ.λ.π.), υπό τον όρο ότι θα υπάρχει το αναγκαίο σχετικό έρεισμα στο κείμενο της συμβάσεως, έτσι ώστε η υποχρεωτική από το νόμο τήρηση του τύπου να μην εμποδίζει να ληφθούν υπ' όψιν στοιχεία και συνθήκες που συνοδεύουν την τυπική δικαιοπραξία και τα οποία δεν επισυνάπτονται σε αυτήν ούτε αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα της. Η ερμηνεία, δηλαδή, που θα πρέπει να δώσει ο ερμηνευτής της μονομερούς δικαιοπραξίας ή της συμβάσεως θα πρέπει να βρίσκει οπωσδήποτε κάποιο «έρεισμα» ή «έκφραση», έστω και ατελή, στην τυπική δήλωση. Στην περίπτωση λόγου χάρη των διαθηκών, ο συμβολαιογράφος θα πρέπει να στέκεται με φειδώ μπροστά στα εκτός διαθήκης στοιχεία που τυχόν επικαλούνται οι κληρονόμοι του διαθέτη και να βάζει φραγμούς στην παρερμηνεία της βούλησής του διαθέτη, εάν το κείμενο καθαυτό της διαθήκης δεν δίνει έστω και με ατελή έκφραση, τη δικαιολογητική βάση της σκοπούμενης ερμηνείας.

- Εάν όμως με την τήρηση του συμβολαιογραφικού τύπου και της δημοσιότητας, ο νόμος αποσκοπεί και στην προστασία των συμφερόντων των τρίτων πέραν των συμβαλλομένων μερών, τότε η συναγόμενη ερμηνεία των δηλώσεων βουλήσεων των μερών πρέπει να μπορεί να διαγνωστεί ασφαλώς και από κάθε ενδιαφερόμενο τρίτο αντικειμενικά. Στην κατηγορία αυτή περιλαμβανονται όλες οι εμπράγματες τυπικές συμβάσεις που αφορούν ακίνητα και υπόκεινται σε δημοσιότητα.

Επίσης, ο συμβολαιογράφος, ως αναγνώστης μιας σύμβασης μπορεί να συναντήσει και λάθη που οφείλονται σε παραδρομή του συντάσσοντος τη σύμβαση χωρίς οι λανθασμένες αυτές αποτυπώσεις να εκφράζουν τη βούληση των μερών, π.χ. συχνό είναι το φαινόμενο όπου ενώ σε ορισμένα σημεία του συμβολαίου αναφέρονται τα ορθά στοιχεία των συμβαλλομένων ή του πωλούμενου ακινήτου ή του τιμήματος, σε κάποια άλλα από παραδρομή μεταβάλλονται, παρόλο που από το όλο περιεχόμενο της πράξεως, ο ερμηνευτής μπορεί εύκολα να αντιληφθεί την αληθινή βούληση των μερών. Στην περίπτωση αυτή, ο συμβολαιογράφος δεν θα πρέπει να προσκολλάται στις λέξεις, εμπλέκοντας τους συμβαλλομένους σε έναν κυκεώνα διορθώσεων που μπορεί να γεννά πλήθος άλλων θεμάτων, όπως προσαρτώμενων δικαιολογητικών, εξόδων, φορολογικών θεμάτων κ.ο.κ., εκτός εάν το λάθος αναφέρεται σε τόσο ουσιώδες στοιχείο της σύμβασης

και από το υπόλοιπο κείμενο δεν προκύπτει η ορθή και αληθινή βούληση των μερών. Για την αντιμετώπιση παρόμοιων θεμάτων και για την αποφυγή πρόσθετης ταλαιπωρίας των συμβαλλομένων, αφού κάποιοι από αυτούς μπορεί να μην μπορούν να εντοπιστούν, να μην μένουν στην ίδια πόλη κ.ο.κ., θα μπορούσε ο συμβολαιογράφος, εκεί όπου αυτός κρίνει σκόπιμο και ιδίως σε ιδιαίτερα περίπλοκες συμβάσεις ή συμβάσεις μεγάλης αξίας, να προνοεί στο κείμενο της σύμβασης την παροχή πληρεξουσιότητας στο πιθανότερα αδύναμο μέλος π.χ. στον αγοραστή ακινήτου ιδιαίτερα μεγάλης αξίας ή στον δικηγόρο εταιρίας για τυχόν απαιτούμενες τροποποιήσεις του καταστατικού, αποκλείοντας από την πληρεξουσιότητα αυτή την διόρθωση στοιχείων που τα μέρος ή ο νόμος θεωρούν ουσιώδη και θεμελιώδη.

Η ερμηνεία μιας συμβολαιογραφικής πράξης, μονομερούς ή διμερούς, δεν είναι κάτι απλό, τις περισσότερες φορές. Περιπτώσεις όπου αφήνονται εκούσια ή ακούσια κενά και αοριστίες και κυρίως περιπτώσεις όπου τίθενται όροι και προϋποθέσεις, η πλήρωση των οποίων ορίζεται ως απαραίτητη για να επέλθει ένα έννομο αποτέλεσμα ή για να μπορεί να ακολουθήσει και να συνταχθεί άλλη συμβολαιογραφική πράξη (όρος, αίρεση κ.λ.π.), πρέπει να είναι πολύ καλά μελετημένοι και άριστα και σαφώς διατυπωμένοι από τον συμβολαιογράφο. Ο συμβολαιογράφος, δηλαδή, θα πρέπει συστηματικά να αποφεύγει τη χρήση όρων και προϋποθέσεων αόριστων, των οποίων η πλήρωση δεν μπορεί πρακτικά και διαδικαστικά να διαπιστωθεί, ακόμη κι αν εκφράζουν τη βούληση των συμβαλλομένων μερών.

B.II Ο συμβολαιογράφος προστάτης των συμβατικών στόχων

Θεμελιώδης αποστολή του νομικού της σύμβασης είναι η θεσπιστή όρων που στο μέλλον θα αποτελέσουν κρίσιμα εργαλεία για την εκτόνωση μιας κρίσιμης συμβατικής σχέσης. Στις συναλλαγές δεν λείπουν οι περιπτώσεις που μια συμβατική σχέση εξελίσσεται ανώμαλα και εξαιρετικά επιζήμια για κάποιο από τα δύο συμβαλλόμενα μέρη. Εκεί ακριβώς ο νομικός της σύμβασης πρέπει να παρατάξει τα όπλα των κυρώσεων, όπως μια ποινική ρήτρα, το δικαίωμα υπαναχώρησης από τη σύμβαση κλπ ή τη συνομολόγηση ασφαλειών για την πιστή τήρηση της συμβατικής συμπεριφοράς π.χ. έκδοση εγγυητικών επιστολών, παραχώρηση δικαιωμάτων εμπράγματης ασφάλειας αλλά και ειδικότερα κίνητρα για την καλή εκτέλεση της σύμβασης π.χ. πρόσθιτο τίμημα σε περίπτωση γρηγορότερης παράδοσης του πωλούμενου ακινήτου που είναι μισθωμένο ή πρόσθιτο εργολαβικό αντάλλαγμα στον εργολάβο σε περίπτωση που θα αποπερατώσει ταχύτερα την οικοδομή.

Απαραίτητη όμως είναι η πρόβλεψη συγκεκριμένων λύσεων και εφαρμογών, που δεν θα αποτελούν απλώς κενό και πομπώδες γράμμα (π.χ. χορήγηση δικαιωμάτος εγγραφής υποθήκης ή προσημείωσης υποθήκης δεύτερης τάξης, όταν είναι βέβαιο ότι ο οφειλέτης είναι μειωμένης περιουσιακής κατάστασης και δεν υπάρχει σοβαρό ενδεχόμενο να ικανοποιηθεί ο δευτέρος τη τάξης πιστωτής, υπέρογκη ποινική ρήτρα και ευθύνη και για τα τυχερά εργολάβου που στερείται προσωπικής ακινήτης και κινητής περιουσίας), αλλά θα βοηθούν πραγματικά στην ομαλή εξέλιξη της σύμβασης, δημιουργώντας μία νέα συμβατική σχέση με σκοπό την προστασία της πρώτης. Εδώ, δηλαδή, ο συμβολαιογράφος πρέπει να στραφεί στις προσωπικές ασφάλειες, όπου η ανάληψη ευθύνης από τον τρίτο λειτουργεί σε δύο επίπεδα:

αφενός μεν ο υπεύθυνος τρίτος δεσμεύεται και αυτός για την εκπλήρωση της παροχής σε περίπτωση ανώμαλης εξέλιξης της σύμβασης, αφετέρου δε ο υπεύθυνος τρίτος λειτουργεί ως μέσο πίεσης για τη συνεπή στάση του αρχικού υποχρέου.

Τα σύγχρονα δίκαια επιβάλλουν τον τύπο, σπα-

η οποία θα εξυπηρετεί μεταξύ άλλων, δύο κύριους στόχους: Πρώτον, να προβλέψει τους κατάλληλους όρους για την πραγμάτωση της βούλησης των δικαιοπρακτούντων και δεύτερον, να προλάβει περιπτώσεις ανώμαλης εξέλιξης της σύμβασης, προνοώντας και διοχετεύοντας ενδεχόμενες κρίσεις σε ευέλικτες και λειτουργικές πρακτικές εξομάλυνσης και διευθέτησης, αποτέρεποντας έτσι κατά ένα μεγάλο ποσοστό την εμπλοκή των δικαιοπρακτούντων μερών στη δικαιοσύνη και ενεργώντας έτσι ως λειτουργός προληπτικής δικαιοσύνης. Η προσανατολισμένη στο μέλλον δραστηριότητα του συμβολαιογράφου «έρχεται αντιμέτωπη πρωτίστως με το πρόβλημα της διάγνωσης». Η καθιέρωση ενός τέτοιου ρόλου με την ταυτόχρονα έντονα συζητούμενη αύξηση της συμβολαιογραφικής ύλης δεν θα έρθει από μόνη της. Ο συμβολαιογράφος πρέπει να αποκτήσει κατάλληλη νομική παιδεία και να επιδεικνύει υψηλές ηθικές αρχές κατά την άσκηση του λειτουργήματός του αλλά πολύ περισσότερο πρέπει να αντιληφθεί ότι τίποτε δεν θα έρθει εύκολα με την πεποίθηση και την προσμονή ότι όλο και κάποιος Υπουργός Δικαιοσύνη θα δει με συμπάθεια τα αιτήματα του κλάδου. Πρώτα θα πρέπει να πείσει τον εαυτό του και μετά να πείσει την ελληνική κοινωνία και Πολιτεία ότι και μπορεί και θέλει να διαδραματίσει ακόμη πιο υψηλής ποιότητας καθήκοντα.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ, Γενικές Αρχές Αστικού Δικαίου, τρίτη έκδοση, εκδόσεις Αντ.Ν.Σάκκουλα, Αθήνα-Κομοτηνή 2000.

Γ.Δ. ΚΑΛΛΙΜΟΠΟΥΛΟΣ, Ζητήματα δικαιοπρακτικού τύπου, ΝοΒ 31 σελ. 1982 επ

ΔΗΜΗΤΡΗΣ Χ. ΛΙΑΠΠΗΣ, Η διαμόρφωση των συμβάσεων, Εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα-Θασαλονίκη 2003.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Α. ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ, Μεθοδολογία του Ιδιωτικού Δικαίου και Ερμηνεία των Δικαιοπραξιών, εκδόσεις Αντ.Ν.Σάκκουλα 2000.

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ, Αστικός Κώδιξ Κατ'Άρθρο Ερμηνεία Απόστολου Γεωργιάδη - Μιχαήλ Σταθόπουλου, Ι Γενικές Αρχές, Δίκαιο και Οικονομία Π.Ν.Σάκκουλας 1997.

ΚΑΛΛΙΩΠΗ ΧΡΙΣΤΑΚΑΚΟΥ-ΦΩΤΙΑΔΗ, Η εξασφάλιση του δανειστή με προσωπικές ασφάλειες εκ του νόμου, εκδόσεις Δίκαιο και Οικονομία, Π.Ν. Σάκκουλας, Αθήνα 2002.

Γ. Ο ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΤΥΠΟΣ ΣΗΜΕΡΑ

νιότερα δε τον συμβολαιογραφικό τύπο, σε πολύ περιορισμένο αριθμό συναλλαγών, με σκοπό τη διευκόλυνση ενέργειας τους. Με την καθιέρωση του τύπου επιδιώκεται κυρίως να εξασφαλιστεί η ευχέρεια απόδειξης των περιστατικών και συμφωνιών της συμβατικής σχέσης, και όχι να θιγεί το κύρος της δικαιοπραξίας σε περίπτωση παράλειψής του (εκτός βέβαια από τις περιπτώσεις που ορίζονται ρητά στο νόμο). Το μοντέλο ενός γραφειοκράτη συμβολαιογράφου που εμπλεκόμενος με τη Δημόσια Διοίκηση προσπαθεί επί ημέρες ημερών να συγκεντρώσει τα απαραίτητα δικαιολογητικά για τη σύνταξη μιας πράξης που αφορά σύγχρονους τρόπους συναλλαγών, δεν έχει θέση στις νέες οικονομοτεχνικές δραστηριότητες. Η ευελιξία των μέσων και των μεθόδων που θα πρέπει να έχει στη διάθεσή του και να χρησιμοποιεί ο συμβολαιογράφος είναι απαραίτητη, αφενός μεν για να καταστεί ο μόνος νομικός που μέσω της αποκλειστικής πρόσβασής του σε νέα τεχνολογικά συστήματα, θα μπορεί να ελέγχει την εκπλήρωση διαφόρων έννομων υποχρεώσεων των συμβαλλομένων, αφετέρου δε για να είναι οπλισμένος έτσι ώστε να διασφαλίσει την εγκυρότητα νέων καθημερινών «ταχέων» συμβάσεων που συχνότατα έχουν σοβαρό αντικείμενο.

Η παρουσία του συμβολαιογράφου έχει επίσης ιδιαίτερα θετικές επιπτώσεις και σε ζητήματα προσυμβατικής ευθύνης: Η μεσολάβηση ενός δημοσίου λειτουργού στην κατάρτιση μιας σύμβασης εξασφαλίζει τη σοβαρότητα της συμπεριφοράς των μερών και βοηθά στη διερεύνηση της αληθινής βούλησης τους.

Δ. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Ο συμβολαιογράφος είναι εκ των πραγμάτων ο κατ' εξοχήν νομικός των συμβάσεων. Για την υποστήριξη των αντιτιθέμενων συμφερόντων των μερών αλλά και για να μπορεί να διεκδικεί σθεναρά, υπεύθυνα και με αξιώσεις την παρέμβασή του και σε νέες σύγχρονες συμβάσεις, θα πρέπει να κατέχει τα μέσα και τις μεθόδους εκείνες που θα τον οδηγήσουν στο χτίσιμο μιας σωστά δομημένης και άρτιας νομικά σύμβασης,

Η Ημερίδα του I.R.E.N.E. στο Λουξεμβούργο- Οκτώβριος 2004

Στις 4 Οκτωβρίου 2004 πραγματοποιήθηκε στην πόλη του Λουξεμβούργου η ημερίδα του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Συμβολαιογραφικών Μελετών και Ερευνών (I.R.E.N.E.) με θέμα: «Η ικανοποίηση του πιστωτή από την πώληση της ακίνητης περιουσίας του οφειλέτη του».

Οι χώρες που συμμετείχαν στην ημερίδα και απέστειλαν εργασίες κατά αλφαριθμητική (λατινική) σειρά ήταν:

(ALLEMAGNE) (Γερμανία) με ομιλητή τον Συμβολαιογράφο στο Αννόβερο Peter BOSE.

(ANGLETERRE) (Αγγλία) με ομιλητή τον William Brignall **KENNAIR**, από την Scriveners' Company στο Σίτυ του Λονδίνου.

(AUTRICHE) (Αυστρία) με εκπρόσωπο τον Rudolf KAINDL, Συμβολαιογράφο στην Βιέννη, ο οποίος έστειλε μεν εργασία αλλά δεν μπόρεσε να παραβρεθεί στο συνέδριο.

(BELGIQUE) (Βέλγιο) με εκπρόσωπο τον Jean-Luc LEDOUX, καθηγητή στο Καθολικό Πανεπιστήμιο της Λουβεν και Συμβολαιογράφο.

(ESPAGNE) (Ισπανία) με ομιλητές τον Alfonso Renteria AROCENA, Συμβολαιογράφο-Υποθηκοφύλακα στο Bilbao και τον Pedro CARRION, Συμβολαιογράφο στο Reus (Tarragona).

(FRANCE) (Γαλλία) με ομιλητή τον Jérôme CHEVRIER, Συμβολαιογράφο στο Παρίσι, επίτιμο Πρόεδρος του I.R.E.N.E.

(GREECE) (Ελλάδα) με εκπροσώπους την Χριστίνα Φαρδή, συμβολαιογράφο Θεσσαλονίκης, Γενική Γραμματέα του Σ.Σ.Ε.Θ. και την Φωτεινή Κούτκου Συμβολαιογράφο Σερρών.

(ITALIE) (Ιταλία) με εκπρόσωπο τον Mario MICCOLI, Συμβολαιογράφο στο Livorno και Πρόεδρο του I.R.E.N.E.

(LUXEMBOURG) (Λουξεμβούργο) με εκπροσώπους τον Alain LORANG και τον André SCHWACHTGEN, Συμβολαιογράφο και επίτιμο Πρόεδρος της ΔΕΛΣ.

(PAYS-BAS) (Ολλανδία) με ομιλητή τον

Marc J.G. GELEIJNS Συμβολαιογράφο στο Roosendaal.

(SUISSE) (Ελβετία) με ομιλητές τον Sylvain MARCHAND καθηγητή στο Πανεπιστήμιο του Neuchâtel και τον Laurent BESSO, Συμβολαιογράφος στη Λωζάνη.

Η ημερίδα έλαβε χώρα στο Πολιτιστικό Κέντρο, στο Αββαείο Νόιμοντερ (l' Abbaye Neuminster) στο Λουξεμβούργο. Την συζήτηση συντόνισε ο Michel Grimaldi, καθηγητής Νομικής στο Πανεπιστήμιο του Παρισιού Panthéon-Assas, ο οποίος έκανε στο τέλος και μια συγκριτική αναφορά των θεμάτων που συζητήθηκαν παρουσιάζοντας το νομικό πλαίσιο που ισχύει σε κάθε μια από τις χώρες που συμμετείχαν.

Η ημερίδα απευθύνοταν σε Συμβολαιογράφους, Δικηγόρους, Τράπεζες και γενικά χρηματοπιστωτικά ίδρυματα, ασφαλιστικές εταιρίες και καταναλωτικούς συνεταιρισμούς και σε αυτήν παραβρέθηκε απευθύνοντας θερμό χαιρετισμό ο Υπουργός Παιδείας του Λουξεμβούργου.

Η ημερίδα οργανώθηκε από το Ίδρυμα I.R.E.N.E. και το Ευρωπαϊκό Ίδρυμα των Ιδρυμάτων (και τα δύο διέπονται από το δίκαιο του Λουξεμβούργου), ενώ παρών ήταν και ο Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Ίδρυματος των Ιδρυμάτων κ. JEAN BASTIN, ο οποίος σε κατ' ιδίαν συνομιλίες με τις εκπροσώπους της χώρας μας, εξέφρασε ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την Ελλάδα και τους θεσμούς των αρχαίων Ελληνικών δικαίων. Από ελληνικής πλευράς παραβρέθηκε και η Συμβολαιογρά-

φος Θεσσαλονίκης και μέλος του I.R.E.N.E. κα. Σοφία Μουρατίδου-Ζαχαριάδου, αντιπρόεδρο του ΕΛΣΙΝ, η οποία παρείχε κάθε δυνατή βοήθεια και στήριξη στην ελληνική αντιπροσωπεία.

Τα θέματα που κάθε χώρα εξέτασε ήταν:

1. Τα διάφορα είδη πώλησης ακινήτων

- α) εκούσιες πωλήσεις
- β) αναγκαστικές πωλήσεις

2. Γεγονότα πριν από την πώληση ακινήτων

- α) αντιρρήσεις ως προς την πιληρωμή, β) κατάσχεση, γ) εκχώρηση πιστώσεων, δ) προνόμια και υποθήκες, ε) δικαιώματα προτίμησης, στ) εντολή για εγγραφή υποθήκης και ζ) προσημείωση υποθήκης.

3. Γεγονότα μετά την πώληση ακινήτων

- α) άρση υποθηκών και προνομίων, β) η αναγκαστική εκτέλεση σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο και γ) ο πίνακας κατάταξης.

Ιδιαίτερη εντύπωση προκάλεσε η ανάλυση της εργασίας της ελβετικής αντιπροσωπίας, η οποία προσπάθησε να επεξηγήσει σε όλους τους συμμετέχοντες, καθώς και στον συντονιστή καθηγητή κ. Michel Grimaldi, τον θεσμό του Ελβετικού Δικαίου που καλείται «cédule hypothécaire» «υποθηκικό χρεωστικό ομόλογο» σε ελεύθερη μετάφραση, που παρέχεται υποχρεωτικά και μόνο με συμβολαιογραφικό έγγραφο και έχει την ιδιαιτερότητα, από την στιγμή της σύστασής του, να αποσθήνεται με ανανέωση τη υποχρέωση που πηγάζει από την αρχική ενοχική σχέση, έτσι που ο οφειλέτης δεν μπορεί να προτείνει πια καμία ένσταση από την αρχική αυτή ενοχική σχέση πιστωτή και οφειλέτη. Εντύπωση έκανε επίσης και το γεγονός ότι στην Ελλάδα ο συμβολαιογράφος είναι ο λειτουργός που διενεργεί τους πλειστηριασμούς ενώ στις υπόλοιπες χώρες τον ρόλο αυτόν αναλαμβάνουν κυρίως δικαστικοί λειτουργοί (π.χ. ειρηνοδίκες)

Όλα τα θέματα που συζητήθηκαν είχαν ιδιαίτερο ενδιαφέρον και οι εργασίες όλων των χωρών που συμμετείχαν αναμένεται να εκδοθούν σε ενιαίο σύγγαμα μετά από συνεννόηση με εκδοτικό οίκο.

Τέλος δεν θα θέλαμε να παραλείψουμε να ευχαριστήσουμε τους διοργανωτές της ημερίδας για την εξαισία και απλόχερη φιλοξενία τους. Επίσης τη συμβολαιογράφο Θεσσαλονίκης κ. Ελένη Κετικίδου που βοήθησε στις απαντήσεις του ερωτηματολογίου στην ελληνική συμμετοχή.

ν έτει σωτηρίω 1847, μηνί Δεκεμβρίω, ημέρα δεκάτη εβδόμη, εν ονόματι της Αγίας Παρασκευής, προστάτιδας του χωριού μας Κοκκινοπλού, κάνουμε αυτό το προικοσύμφωνο της πρώτης μας κόρης και της θυγατρός μακαρίτισσας της γυναικός Τσιβούλας, ήτις θα πάρει νόμιμον σύζυγον τον Ηρακλή της θείτσας Σπύραινας του μαχαλά που μένουν στον Γκόντερο τη Βρύση. Και εγώ και η μακαρίτισσα η γυναίκα μου δίδουμε την συγκατάθεση μας να πάρει η κόρη μας σύζυγον τον Ηρακλή και να τον νέμεται μέρα και νύκτα και όλη της τη ζωή και να τον χαίρεται και να ευτυχήσουν. Εν πρώτοις δίδουμε από τα φύλλα της καρδιάς μας την ευχή να πολυχρονίσουν και να τρισευτυχήσουν. Δεύτερον, είδομεν τρία εικονίσματα, το πρώτον

ένα κόσκινο, δύο οκάδες μακαρόνια σπιτίσια, ένα βάζο γλυκό, πέντε οκάδες κρεμμύδια και 40 οκάδες βρίζα. Ένα βαρέλι, ένα τσεκούρι, έναν αργαλειό, μία κουπάνω, και ένα μπαούλο μεγάλο. Μία κατσαρόλα χωματένια και μία από μπακίρι. Τρεις οκάδες φασόλια, 1 φακές, 2 τραχανά, ένα ντουλαμά και μία σιαλβάρα του παππού. Όλα αυτά τα κάμω χάρη να τρων και να πίνουν ο γαμπρός και η νύφη και όλο το συμπεθεριό μαζί με τους γειτόνους. Η Αγία Παρασκευή να τους φυλάξει για να ευτυχήσουν.

Η σύνταξη ενός προικοσυμφώνου στα 1847

δυνατόν και χονορόν εικόνισμα σε ξύλο τρία δάκτυλα. Τρία πουκάμισα. Τα δύο μικρά και το ένα μεγάλο. Τα δύο τα μικρά τα αποκατινά θα είναι παστρικά, καθαρά, ατρύπητα και κατάγερα. Δύο μεσοφόρια ολόγερα και μπουγαδιασμένα. Δύο ζευγάρια τσουράπια. Μέχρι να γίνει ο γάμος έχει καιρό να πλέξει ακόμα δύο ζευγάρια. Δυο φουστάνια από τσίτι ριγωτό και ένα άλλο της μακαρίτισσας της γιαγιάς της Σπύραινας. Τρία μαντήλια και μία φασκιά για το καλορίζικο που έγινε στο σπιτικό μας. Τρία ζεύγη παπούτσια, το ένα θα είναι μπαλωμένο. Είκοσι πήχες βρακοζούνα και μετά τον θάνατο του παππού άλλη τόση. Μία σκούφια του γαμπρού και να τη φοράει μέρα παρά μέρα για να μην τρυπήσει. Δύο καστρινά τσουκάλια της γιαγιάς, δύο φλυτζάνες του καφέ χωμάτινες. Τρία γερά και πλυμένα συντρόφια. Τρεις βελόνες. Ένα ζάρφι χωματένιο. Ένα στρώμα μπαλωμένο, με γέμισμα καλαμπουκόφυλλα. Δύο λυχνάρια για φέξη, το ένα χωματένιο, το άλλο τενεκεδένιο. Ένα κλειδί σιδερένιο. Μαζί με όλα αυτά τους κάνουμε νοικοκυραίους του Κοκκινοπλού. Τους δίδουμε και έναν νουντά να κάθουνται και άμα πεθάνω εγώ και ο παππούς τότε θα πάρουν όλο το σπίτι και την αυλή. Δύο κόττες, έναν κόκκορα, είκοσι αυγά,

Διορισμός μουχτάριδων

Από το βιβλίο
(Κοκκινοπλός)
του αείμνηστου συγγραφέα
Γιάννη Αδάμου

Δια του παρόντος συμφωνητικού εγγράφου γίνεται δήλον, ότι μεταξύ της κοινότητος Κοκκινοπλού αφ' ενός και του Βασιλή Δημάδη συνεφωνήθησαν αμοιβαίως τα εξής:
Η κοινότης αντιπροσωπευόμενη υπό τον προκρίτων αυτής και έτερων πολιτών, εν πλήρει συνεδρία γενομένης σήμερον την α Μαΐου χιλιοστού οκτακοσιοστού ενενηκοστού τετάρτου (1894) έτους ομοφώνως διορίζει τον μουκτάρην και εισπράκτορα της συνοικίας, παραδίδει δηλαδή αύτω προς τη μουκταρική σφραγίδι και τοις εκ ταύτης απορρέουσι δικαιώμασι και το δευτέριον του βεργιού, μπιντελιού, δρόμου και κοινών εξόδων ή και άλλου τινός βασιλικού δοσίματος εκτάκτως δια το ένευτώς έτος αρχόμενον από της α' Μαρτίου του χιλιοστού οκτακοσιοστού ενενηκοστού τετάρτου (1894) έτους και λήγον την α' ελευσομένου Μαρτίου του χιλιοστού όκτακοσιοστόν ενενηκοστού πέμπτου (1895) έτους ή να εισπράξει συμφώνως με το ανά χείρας του οθησόμενον δευτέρι της κοινότητος άπαν το εν τω ρηθέντι δευτέρι διαλαμβανόμενον χρηματικόν ποσόν παρά των ενοριτών της συνοικίας του και εμβάση αυτό εμπροθέσμως εις το ταμείον Ελάσσονος ενώ συγχρόνως υπόσχεται αύτη να δώσῃ αύτω μισθόν δέκα πέντε (άρ.15) λιρών Θωμανικών.

NOMOI

N.3302/04 (ΦΕΚ Α 267/28.12.2004) «Ρύθμιση επόσιας άδειας εργαζομένων και άλλες διατάξεις».

N.3301/04 (ΦΕΚ Α 263/23.12.2004) «Συμφωνίες παροχής χρηματοοικονομικής ασφάλειας, εφαρμογή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων και άλλες διατάξεις».

N.3299/04 (ΦΕΚ Α 261/23.12.2004) «Κίνητρα Ιδιωτικών Επενδύσεων για την Οικονομική Ανάπτυξη και την Περιφερειακή Σύγκλιση».

N.3297/04 (ΦΕΚ Α 259/23.12.2004) «Συνήγορος του Καταναλωτή - Ρύθμιση θεμάτων του Υπουργείου Ανάπτυξης και άλλες διατάξεις».

N.3296/04 (ΦΕΚ Α 253/14.12.2004) «Φορολογία εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων, φορολογικοί έλεγχοι και άλλες διατάξεις».

N.3293/04 (ΦΕΚ Α 231/26.11.2004) «Πολυκλινική Ολυμπιακού Χωριού, Συνήγορος Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και λοιπές διατάξεις».

N.3287/04 (ΦΕΚ Α 224/19.11.2004) «Κύρωση της Σύμβασης για τη συλλογή αποδεικτικών στοιχείων στην αλλοδαπή σε αστικές ή εμπορικές υποθέσεις».

N.3284/04 (ΦΕΚ Α 217/10.11.2004) «Περί κυρώσεως του Κώδικα της Ελληνικής Ιθαγένειας».

N.3283/04 (ΦΕΚ Α 210/02.11.04) «Ανώνυμες εταιρείες διαχείρισης αριθμίων κεφαλαίων, οργανισμοί συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες, αριθμαία κεφάλαια και άλλες διατάξεις».

N.3282/04 (ΦΕΚ Α 208/01.11.2004) «Μετεγγραφές φοιτητών και σπουδαστών εσωτερικού και άλλες διατάξεις».

N.3279/04 (ΦΕΚ Α 205/01.11.2004) «Σύσταση Εθνικού Συμβουλίου Ανταγωνιστικότητας και Ανάπτυξης και ρύθμιση λοιπών θεμάτων του Υπουργείου Ανάπτυξης».

N.3274/04 (ΦΕΚ Α 195/19.10.2004) «Οργάνωση και λειτουργία των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού».

ΥΠΟΥΡΓΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθ.1099313/5914 π.ε./Β0010 (ΦΕΚ Β 1994/31.12.2004)

«Διατήρηση ή μη έργων και εγκαταστάσεων που υπάρχουν στον αιγιαλό και την παραλία και αφορούν σε βιομηχανικές και τουριστικές μονάδες, εγκαταστάσεις πετρελαιοειδών, επιχειρήσεις μεταλλευτικών, λατομικών και βιομηχανικών ορυκτών και καθορισμός της χρήσης αυτών».

ΥΠ.ΟΙΚ.1104276/333/0013/ΠΟΛ.1150/28-12-2004

«Εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 15, του άρθρου 5, του Ν. 3296/04, που προβλέπουν τη συνυποβολή της δίλωσης στοιχείων ακινήτων με τη δίλωση φορολογίας εισοδήματος.

ΥΠ.ΟΙΚ.1102258/7766-11/0016/ΠΟΛ.1147/22-12-2004

«Κοινοποίηση διατάξεων περί παροχής διευκόλυνσης ληξιπροθέσμων οφειλών και περί αποδεικπού ενημερότητας».

ΥΠ.ΟΙΚ.1102403/314/0013/ΠΟΛ.1144/18-12-2004

«Τύπος και περιεχόμενο της δίλωσης του φόρου Μεγάλης Ακίνητης Περιουσίας, έτους 2005 φυσικών και νομικών προσώπων και δικαιολογητικά που συνυποβάλλονται με αυτήν».

ΥΠ.ΟΙΚ.1099486/11447/Β0012/ΠΟΛ.1142/18-12-2004

«Αναπροσαρμογή της αξίας των ακινήτων των επιχειρήσεων».

ΥΠ.ΟΙΚ.1089894/438/Β0013/ΠΟΛ.1141/17-12-2004

«Κοινοποίηση της υπ' αριθμ. 534/2004 Γνωμοδότησης Ν.Σ.Κ.».

Με την ανωτέρω Γνωμ. έγινε δεκτό ότι δεν θεωρείται χρησιμοποίηση του εισφερόμενου ακινήτου κατά την έννοια της διάταξης της παραγράφου του άρθρου 3 του Ν.Δ.1297/1972 η περίπτωση κατά την οποία το εισφερόμενο ακίνητο, κατά τη συγχώνευση ή μετατροπή επιχειρήσεων με βάση τις διατάξεις του Ν.Δ.1297/1972, είτε είναι μισθωμένο σε τρίτο, είτε δεν είναι ακατάλληλο προς χρήση λόγω εργασιών ανοικοδόμησης ή διαιρόρφωσης του κ.λ.π., έστω και αν ο επιχειρηματίας είχε την πρόθεση να το εντάξει το πρώτο ή εκ νέου, μετά τη λήξη των Εργασιών ή της μίσθωσης, στην επιχειρηματική δράση της συγχωνευόμενης ή μετατρεπόμενης επιχείρησης.

ΥΠ.ΟΙΚ.10987291728/Α003/ΠΟΛ.1140/8-12-2004

«Κοινοποίηση της 459/2004 γνωμοδότησης του Ν.Σ.Κ.».

Με τη γνωμοδότηση αυτή έγινε δεκτό ότι οι διατάξεις του άρθρου 11 παρ. 1 του Ν. 3091/02 που ισχύουν από 1η Ιανουαρίου 2003 και με τις οποίες οι υπόχρεοι σε φόρο υπόκεινται αυτοτελή φορολόγηση για τις αναφερόμενες στο άρθρο αυτό μεταβιβάσεις (μετοχών, εταιρικών μεριδίων κλπ.) απίσια θανάτου, δωρεάς ή γονικής παροχής, οι συντελεστές καθορίζομενους από τις διατάξεις αυτές, έχουν εφαρμογή μόνο στις περιπτώσεις που η φορολογική υποχρέωση (χρόνος θανάτου κληρονομούμενου ή σύνταξη οριστικού συμβολαίου) γεννάται μετά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού και όχι σ' αυτές που ο χρόνος γένεσης της φορολογικής υποχρέωσης ανάγεται σε χρόνο προγενέ-

στερο του χρόνου έναρξης ισχύος της διάταξης αυτής, λόγω μη υπάρχεως στο νόμο αυτό μεταβατικής διάταξης που να ορίζει το αντίθετο.

ΥΠ.ΟΙΚ.1101093/322/0013/ΠΟΛ.1137/15-12-2004

«Τύπος και περιεχόμενο της δίλωσης στοιχείων ακινήτων φυσικών και νομικών προσώπων, που υπάρχουν την 1η Ιανουαρίου 2005 (έντυπο Ε9) και δικαιολογητικά που συνυποθάλλονται με αυτήν».

ΥΠ.ΟΙΚ.1101092/313/0013/ΠΟΛ.1136/15-12-2004

«Τύπος και περιεχόμενο της δίλωσης ειδικού φόρου επί των ακινήτων έτους 2005 και δικαιολογητικά που συνυποθάλλονται με αυτήν».

ΥΠ.ΟΙΚ.1099366/2480/A0012/ΠΟΛ.1131/9-12-2004

«Έκδοση και χορήγηση βεβαιώσεων για τις αποδοχές ή τις συντάξεις και τις κάθε είδους φορολογούμενες αφοιθές που καταβλήθηκαν σε δικαιούχους, καθώς και για το φόρο που παρακρατήθηκε από αυτές κατά το έτος 2004».

ΥΠ.ΟΙΚ.1076424/2045/A0012/ΠΟΛ.1130/8-12-2004

«Κοινοποίηση της 326/2004 γνωμοδότησης του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, σχετικά με άρση του φορολογικού απορρήτου στο στάδιο διενέργειας προανάκρισης και υποχρέωση διενέργειας ελέγχου κατόπιν παραγγελίας Εισαγγελέα ή προανακριτικού υπαλλήλου».

ΥΠ.ΟΙΚ.1098592/315/0013/ΠΟΛ.1129/8-12-2004

«Προσδιορισμός αξίας ακινήτων κατά τον έλεγχο εκκρεμών υποθέσεων στη φορολογία κεφαλαίου».

ΠΟΛ.1128/04

«Παροχή πρόσθετων οδηγιών για την εφαρμογή των διατάξεων (άρθρα 1 - 11) του Ν.3259/2004 και του άρθρου 56 του Ν. 3283/2004 που αναφέρονται στην περίωση εκκρεμών φορολογικών υποθέσεων».

ΠΟΛ.1127/04

«Οδηγίες για την αναπροσαρμογή της αξίας των ακινήτων των επιχειρήσεων, η οποία θα γίνει μέχρι το τέλος του έτους 2004 και η οποία προβλέπεται από τις διατάξεις των άρθρων 20 έως και 27 του Ν.2065/1992».

ΥΠ.ΟΙΚ.1097063/2423/A0012/ΠΟΛ.1126/2-12-2004

«Παρακράτηση φόρου εισοδήματος από μισθούς, ημερομίσθιο, συντάξεις και λοιπές παροχές που θα καταβληθούν στους δικαιούχους κατά το ημερολογιακό έτος 2005».

Απόφαση Στ.Ε υπ αριθμ.138609 (ΦΕΚ Β 1738/25.11.2004)

«Καθορισμός του ύψους της δικαιοτικής δαπάνης των διαδικών».

(Αριθμός 11 απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας σε Ολομέλεια και Συμβούλιο).

ΥΠ.ΟΙΚ.1094651/11321/B0012/ΠΟΛ.1124/25-11-2004

«Κοινοποίηση των διατάξεων του άρθρου 38 του Ν.3259/2004, σχετικά με τα επαναπατριζόμενα κεφάλαια».

ΥΠ.ΟΙΚ.1019431/114/A0013/ΠΟΛ.1122/5-11-2004

«Μεταβίβαση ακινήτου με γονική παροχή ή δωρεά με ανέκκλητη πληρεξουσιότητα, με ή χωρίς προσύμφωνο, μετά το θάνατο του εντόλέα».

ΥΠ.ΟΙΚ.1070412/11007/Β 0012/ΠΟΛ.1110/1-11-2004

«Καθορισμός του τρόπου και της διαδικασίας μεταφοράς των επαναπατριζόμενων κεφαλαίων στην Ελλάδα, του τύπου και περιεχομένου της υποβαλλόμενης από τον υπόχρεο δίλωσης -εξουσιοδότησης, καθώς και λοιπών αναγκαίων λεπτομερειών για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 38 του Ν.3259/2004».

ΥΠ.ΟΙΚ.1086595/11220/B0012/ΠΟΛ.1109/1-11-2004

«Καθορισμός του τύπου και περιεχομένου της δίλωσης απόδοσης του παρακρατούμενου φόρου 3% επί της αξίας των επαναπατριζόμενων κεφαλαίων του άρθρου 38 του Ν.3259/2004».

ΥΠ.ΟΙΚ.1083310/3728/00ΤΥ/Α ΠΟΛ.1107/20-10-2004

«Ανάκληση της με αριθ. Πρωτ. 1036682/1305/00ΤΥ/Δ/4.5.04, ΠΟΛ. 1038 (ΦΕΚ 763/8/24.5.04) που αφορά στον προσδιορισμό της φορολογητέας αξίας ακινήτων, στο Νομό Φλώρινας».

ΥΠ.ΟΙΚ.1083309Ι3727/00ΤΥ/Δ ΠΟΛ.1106/19-10-2004

«Τροποποίησης των πινάκων τιμών της αριθμ. 1015544/770/00ΤΥ/Δ /'23.02.01/ΠΟΛ.1049 (ΦΕΚ 214/τ.8 /'05.03.01) απόφασης του Υπ. Οικονομικών» (περί αντικειμενικών αξιών Δημού Λάρισας).

ΥΠ.ΟΙΚ.1082758/11163/B0012/ΠΟΛ.1104/15-10-2004

«Καθορισμός των προϋποθέσεων για τη διασφάλιση της διακράτησης των Ομολογιακών Δανείων του Δημοσίου και λοιπών αναγκαίων λεπτομερειών, για την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 11 του άρθρου 12 του Κ.Φ.Ε.».

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Αριθ. Πρωτ. 1099

ΑΘΗΝΑ 26.10.2004

ΘΕΜΑ: Οδηγίες για την εφαρμογή του νόμου 3208/ 24.12.2003 (ΦΕΚ 303 Α) για την « Προστασία των δασικών οικοσυστημάτων, κατάρτιση δασολογίου, ρύθμιση εμπραγμάτων δικαιωμάτων επί δασών και δασικών εν γένει εκτάσεων και άλλες διατάξεις».

ΥΠ.ΟΙΚ.1083023/6502-20/0016/19-10-2004

«Παράταση προθεσμίας υπαγωγής στη ρύθμιση των ληξιπροθέσμων χρεών και υποβολής εκπροθέσμων διλώσεων Ν.3259/2004».

FORMANOTE

Το πρόγραμμα FORMANOTE, το οποίο πραγματοποιήθηκε με τη συνεργασία -οικονομική και επιστημονική- της Συνόδου των Συμβολαιογραφιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Conférence des Notariats de l' Union Européenne C.N.U.E.) και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ήταν μέρος του γενικού προγράμματος με τον τίτλο «Δικαστική Συνεργασία επί αστικών υποθέσεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση» (Judicial Cooperation in Civil Matters in the European Union-JAI civil 2003/2004).

Ο όρος δικαστική συνεργασία σε αστικές υποθέσεις πηγάζει από τη Συνθήκη του Maastricht, τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση-ΣΕΕ, η οποία την κατέσποε αντικείμενο κοινού ενδιαφέροντος των κρατών μελών. Η Συνθήκη του Amsterdam έδωσε περαιτέρω στην Ε.Ε. την αρμοδιότητα να νομοθετεί στο πεδίο του ιδιωτικού διεθνούς δικαίου (άρθρα 61 (γ) επόμ. Συνθ. ΕΚ) και από τότε σημαντικός αριθμός ευρωπαϊκών νομοθετικών πράξεων έχει νιοθετηθεί στον τομέα της δικαστικής συνεργασίας σε αστικές υποθέσεις.

ο ιδιωτικό διεθνές δίκαιο τείνει να εξελιχθεί σε αυτόνομο ευρωπαϊκό πεδίο δικαίου, υπέρτερο του εθνικού δικαίου των κρατών μελών και αυτή η σημαντική εξέλιξη στο ευρωπαϊκό δίκαιο δεν έχει γίνει ευρέως γνωστή στους νομικούς. Η αρχή της κυκλοφορίας αγαθών, υπηρεσιών και προσώπων ενθάρρυνε την κινητικότητα των ευρωπαίων πολιτών, αλλά και τις διασυνοριακές δραστηριότητες. Στον τομέα του οικογενειακού δικαίου πολυεθνικές

προσωπικές σχέσεις και νομικά ζητήματα, που απορρέουν από διασυνοριακές υποθέσεις οικογενειακής και γονικής μεριμνας έχουν καταστεί σχεδόν καθημερινά φαινόμενα. Η δημιουργία λοιπόν του ευρωπαϊκού νομικού χώρου απαιτεί μια σωστή διαμόρφωση των ευρωπαίων νομικών στο ευρωπαϊκό δίκαιο, ώστε να δύνανται αυτοί να ανταπεξέλθουν στην επίλυση θεμάτων, που προκύπτουν από τις διασυνοριακές δικαιοπραξίες.

Αυτή λοιπόν η ανάγκη ενημέρωσης αποτέλεσε τον σκοπό και το αντικείμενο του προγράμματος FORMANOTE, στο οποίο συμμετείχαν δέκα πέντε από τα κράτη μέλη της Ε.Ε., στα οποία λειτουργεί ο θεσμός της λατινικής συμβολαιογραφίας. Επιμορφωτικά σεμινάρια με ενδιαφέρουσες εισηγήσεις διακεκριμένων νομικών πραγματοποιήθηκαν τον Ιούνιο και τον Οκτώβριο του 2004 στην Αυστρία, Βέλγιο, Γαλλία, Γερμανία, Ελλάδα, Ισπανία, Ιταλία, Ολλανδία και Πολωνία, ενώ οι εκπρόσωποι των συμβολαιογραφιών της Εσθονίας, Ουγγαρίας, Λουξεμβούργου, Πορτογαλίας, Τσεχίας και Σλοβενίας συμμετείχαν στα σχετικά σεμινάρια, που διοργανώθηκαν στις γειτονικές τους χώρες.

Την ευθύνη διοργάνωσης των σεμιναρίων, του καθορισμού των θεμάτων και της εκπόνησης των επιστημονικών εργασιών ανέλαβε μια οκταμελής επιστημονική επιτροπή η οποία απαρτίστηκε από τους: Brigitte Lurger, καθηγήτρια Πανεπιστημίου Graz Αυστρίας, Tony Joris, καθηγητή Πανεπιστημίου Vrije Βρυξελλών, Jose Carlos Fernandez Rozas, καθηγητή Πανεπιστημίου Μαδρίτης, Aart Van Velten, καθηγητή Πανεπιστημίου Amsterdam και τους συμβολαιογράφους Andreas Knapp, Richard Crone, Λένα Κοντογεώργου και Anselmo Barone.

Στην Αθήνα, στα πλαίσια του προγράμματος FORMANOTE, πραγματοποιήθηκε στις 8 και 9 Οκτωβρίου 2004, στην αίθουσα διαλέξεων του Ιδρύματος Γουλανδρή-Χορν το αντίστοιχο σεμινάριο Ευρωπαϊκού Δικαίου, που διοργάνωσε η Συντονιστική Επιτροπή Συμβολαιογραφικών Συλλόγων Ελλάδος.

Στο σεμινάριο συμμετείχαν περίπου εκατό συμβολαιογράφοι. Στους συμμετέχοντες μοιράστηκε πλούσιο έντυπο ενημερωτικό υλικό στην ελληνική γλώσσα, το οποίο παραχώρησε ευγενώς για τις ανάγκες του σεμιναρίου η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, μέσω της μονίμου ελληνικής αντιπροσωπείας στις Βρυξέλλες. Η όλη εκδήλωση πραγματοποιήθηκε με την εποπτεία και την ευθύνη της εθνικής συντονίστριας κ. Λένας Κοντογεώργου, μέλους του Δ.Σ. του Συμβολαιογραφικού Συλλόγου Εφετείων Αθηνών-Πειραιώς-Αιγαίου

& Δωδεκανήσου.

Την πρώτη ημέρα ο κ. Κωνσταντίνος Ηλιόπουλος ΔΝ-Δικηγόρος, Lehrbeauftragter Νομικής Σχολής Πανεπιστημίου Αμβούργου ανέπτυξε το θέμα: «Η λειτουργία των θεσμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης». Ειδικότερα ο κ. Ηλιόπουλος, αφού έκανε μία ιστορική αναδρομή και ανέλυσε τους λόγους που οδήγησαν στην ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και τη μετεξέλιξη της στη σημερινή Ευρωπαϊκή Ένωση των είκοσι πέντε κρατών μελών, ανέπτυξε τις γενικές αρχές και το θεσμικό πλαίσιο του ευρωπαϊκού κοινοτικού δικαίου. Εξήγησε τη δομή και τη λειτουργία των θεσμικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αναφέρθηκε στις πέντε βασικές ελευθερίες (ελευθερία διακίνησης αγαθών, ελευθερία διακίνησης εργαζομένων, ελευθερία εγκατάστασης, ελευθερία παροχής υπηρεσιών και ελευθερία διακίνησης κεφαλαίων και πληρωμών), που ρυθμίζουν την οικονομία και συντελούν στην οικονομική ολοκλήρωση, με σκοπό την αύξηση του εθνικού εισοδήματος. Επίσης αναφέρθηκε στην εξέλιξη των Συνθηκών, στους τρεις πυλώνες της Ε.Ε., καθώς και στις πηγές του Ευρωπαϊκού Δικαίου, πρωτογενούς και παραγώγου.

Στη συνέχεια ο κ. Νικόλαος Στασινόπουλος, Πρόεδρος της Συντονιστικής Επιτροπής Συμβολαιογραφικών Συλλόγων Ελλάδος και Πρόεδρος της Συνόδου των Συμβολαιογραφιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (C.N.U.E.) επεσήμανε «τις προκλήσεις και τα προβλήματα για το θεσμό της συμβολαιογραφίας σε ευρωπαϊκό επίπεδο». Ειδικότερα αναφέρθηκε στην όλο αυξανόμενη επιρροή του κοινοτικού δικαίου στην εθνική νομοθεσία σε θέματα, που άπονται της ασκησης του συμβολαιογραφικού λειτουργήματος. Τόνισε ότι δύο είναι κυρίως οι Γενικές Διευθύνσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, οι οποίες -σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης- ασχολούνται με θέματα, που ενδιαφέρουν τους συμβολαιογράφους, η Γενική Διεύθυνση Εσωτερικής Αγοράς και η Γενική Διεύθυνση Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων.

Όσον αφορά στα θέματα της εσωτερικής αγοράς μίλησε για τις προτάσεις οδηγιών για τα

επαγγελματικά προσόντα και την εσωτερική αγορά υπηρεσιών, ενώ επεσήμανε τα προβλήματα που δημιουργούνται από την επιδιωκόμενη εφαρμογή των διατάξεων για τον ανταγωνισμό της Συνθήκης ΕΚ (άρθρα 82 επ.) στους συμβολαιογράφους. Όσον αφορά στα θέματα Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων ο κ. Ν. Στασινόπουλος έκανε μία συνοπτική αναφορά στην κοινοτικοποίηση των συνθηκών που ρυθμίζουν αφενός τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων (τους κανονισμούς Βρυξέλλες I και Βρυξέλλες II) και αφετέρου το εφαρμοστέο δίκαιο στις συμβατικές και στις εξωσυμβατικές ενοχές (Ρώμη I και Ρώμη II). Αναφέρθηκε επίσης στον Κανονισμό για τον Ευρωπαϊκό Εκτελεστό Τίτλο σε μη αμφισβητούμενες υποθέσεις, στην πρόταση κανονισμού για ευρωπαϊκή διαδικασία διαταγής πληρωμής, στη νέα πρόταση οδηγίας για το ξέπλυμα χρημάτων, στην πρόταση οδηγίας για τις υποχρεώσεις διατροφής, στο ευρωπαϊκό δίκαιο των συμβάσεων και σε άλλα θέματα ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος, που απασχολούν σήμερα τη Σύνοδο των Συμβολαιογραφών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (C.N.U.E.).

Την επόμενη ο κ. Σπύρος Τσαντίνης, Λέκτορας Πολιτικής Δικονομίας του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης σε συνεργασία με την εθνική συντονίστρια κ. Λένα Κοντογεώργου ανέπτυξε λεπτομερώς α) τον κανονισμό ΕΚ με αριθμό 44/2001 για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις (Βρυξέλλες I), β) τον κανονισμό ΕΚ με αριθμό 2201/2003 για τη διεθνή δικαιοδοσία και την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων σε γαμικές διαφορές και διαφορές γονικής μέριμνας, ο οποίος καταργεί τον κανονισμό ΕΚ αριθ. 1347/2000 (Βρυξέλλες II) και γ) τον κανονισμό ΕΚ με αριθμό 805/2004 για τη θέσπιση ευρωπαϊκού εκτελεστού τίτλου για μη αμφισβητούμενες αξιώσεις.

Μετά την ανάλυση των κανονισμών ακολούθησε πρακτική άσκηση (workshop) με τη συμμετοχή όλων των παρευρισκομένων, στην οποία τέθηκαν πρακτικά θέματα, των οποίων ζητήθηκε η επίλυση με την εφαρμογή των

αντίστοιχων διατάξεων των προαναφερθέντων κανονισμών. Τέλος διεξήχθη ευρεία συζήτηση με την ενεργό συμμετοχή όλων των παρισταμένων.

Στις 10 Δεκεμβρίου 2004 πραγματοποιήθηκε στις Βρυξέλλες η σύνοδος της λήξης των εργασιών του προγράμματος.

Στην αρχή της Συνόδου ο πρόεδρος της C.N.U.E. και πρόεδρος της ελληνικής συμβολαιογραφίας κ. Ν. Στασινόπουλος εξέθεσε στους παρευρισκόμενους συμβολαιογράφους και εκπροσώπους των ευρωπαϊκών αρχών τη σημασία και τους σκοπούς του προγράμματος Formanote, στην πρακτική άσκηση της συμβολαιογραφίας σε διασυνοριακές συναλλαγές και αναφέρθηκε στην οργάνωση και στη διεξαγωγή του προγράμματος στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στις οποίες λειτουργεί ο θεσμός της συμβολαιογραφίας λατινικού τύπου. Ο παριστάμενος διευθυντής της Γενικής Διεύθυνσης Δικαιοσύνη και Εσωτερικές Υποθέσεις της Διεύθυνσης Αστικής Δικαιοσύνης, Θεμελιώδη Δικαιώματα και Ιθαγένεια κ. Francisco Fonseca Morillo συνεχάρη τους ευρωπαίους συμβολαιογράφους για την αθρόα συμμετοχή τους στο πρόγραμμα και εξήρε τη σημασία της C.N.U.E. στην οικοδόμηση της Ευρώπης του δικαίου. Διαβεβαίωσε δε, ότι στο νέο πρόγραμμα για τη δημιουργία του ενιαίου ευρωπαϊκού χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης θα συμπεριληφθεί και η ελεύθερη κυκλοφορία της συμβολαιογραφικής πράξης και η πλήρης αναγνώριση και εκτελεστότητά της, όπως συμβαίνει και με τις τελεσίδικες δικαστικές αποφάσεις. Στη συνέχεια ένας συμβολαιογράφος και ένας εκπρόσωπος της ευρωπαϊκής επιτροπής ανέλυσαν τα θέματα με τους τίτλους α) ο ευρωπαϊκός εκτελεστός τίτλος και κανονισμός Βρυξέλλες I, β) οικογενειακό και κληρονομικό δίκαιο, γ) δίκαιο εταιριών, δ) εμπράγματο και υποθηκικό δίκαιο και ε) νέες τεχνολογίες.

Στο τέλος ο πρόεδρος κ. Ν. Στασινόπουλος έκανε τη σύνθεση και ανέλυσε τα συμπεράσματα των επί μέρους εργασιών και τόνισε τη σημασία της συνέχισης των επιμορφωτικών σεμιναρίων των συμβολαιογράφων σε θέματα ευρωπαϊκού δικαίου.

Παγκόσμιο συνέδριο Λατινικής Συμβολαιογραφίας Οκτώβριος 2004 Μεξικό

Όπως όλοι γνωρίζουμε το παγκόσμιο συνέδριο της Λατινικής Συμβολαιογραφίας πραγματοποιήθηκε τον Οκτώβριο του 2004 στο Μεξικό. Οσοι δεν συμμετείχαν στις εκδρομές που πραγματοποιήθηκαν έχουν ήδη πάρει αναλυτικές πληροφορίες από το σχετικό δημοσίευμα στη Συμβολαιογραφική επιθεώρηση. Το «Νοτάριος» δημοσιεύει μόνο αναμνηστικές φωτογραφίες από τις εργασίες του συνεδρίου.

Εκδρομή του Σ.Σ.Ε.Θ. στην Κούβα

ι συμβολαιογράφοι της Θεσσαλονίκης επ' ευκαιρία του Παγκοσμίου συνεδρίου διοργάνωσαν εκδρομή τόσο στο Μεξικό όσο και στην Κούβα. Η εκδρομή στην Κούβα είχε σαν κύριο σκοπό εκτός από το γνωρίσουμε τις ομορφιές της χώρας να συνδράμουμε στο έργο που επιτελεί στον τόπο αυτό η Αρχιεπισκοπή Κεντρικής Αμερικής, Παναμά, Κούβας και νήσων Καραϊβικής. Την Κυριακή 23 Οκτωβρίου συμβολαιογράφοι εκδρομείς βάφτισαν Κουβανούς, οι οποίοι μυήθηκαν στην Ορθόδοξη Χριστιανική θρησκεία. Η εορτή των προστατών Αγίων της Συμβολαιογραφίας Μαρκιανού και Μαρτυρίου, γιορτάστηκε την Δευτέρα 24-10-2004 στον Μητροπολιτικό Ναό του Αγίου Νικολάου στην Αβάνα, πρωτοστατούντος του αρχιεπισκόπου κ. Αθηναγόρα. Μετά το τέλος της αρχιερατικής θείας λει-

τουργίας με αρτοκλασία, ο αντιπρόεδρος του Σ.Σ.Ε.Θ. Συμβολαιογράφος Καστοριάς κ. Βασίλης Σταμπούλιδης εξεφώνησε τον πανηγυρικό της ημέρας και εγχείρησε στον αρχιεπίσκοπο τραπεζική επιταγή προς ενίσχυση του έργου της αρχιεπισκοπής, η δε κ. Ελαία, μέλος του δ.σ. του ΣΣΕΘ,, προσέφερε χρηματικό ποσό εκ μέρους των εκδρομέων. Ο κ. Αντιπρόεδρος μεταξύ των άλλων είπε και τα εξής:

Σεβασμιώτατε

Μας κατέχει βαθύτατη συγκίνηση, που βρισκόμαστε σήμερα μαζί σας, εδώ στην μακρινή Κούβα και γιορτάζουμε την μνήμη των Αγίων Νοταρίων Μαρκιανού και Μαρτυρίου, προστατών του κλάδου μας. Την ίδια συγκίνηση νοιώσαμε, όταν πέρυσι, την ίδια

Παγκόσμιο Συνέδριο Λατινικής Συμβολαιογραφίας

Οκτώβριος 2004 Μεξικό

ημέρα γιορτάσαμε την μνήμη τους στην Κωνσταντινούπολη, χοροστατούντος του Οικουμενικού Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου.

Η συγκίνηση αυτή έχει τις ιδιαιτερότητές της, λόγω του τόπου στον οποίο έγινε και πέρυσι και φέτος ο εορτασμός της γιορτής μας.

Ιδιαίτερα εδώ στην Κούβα, αποκτά με-

γάλη σημασία, για μας τους Συμβολαιογράφους, γιατί πιστεύουμε ότι είμαστε ο πρώτος οργανωμένος Ελληνικός Σύλλογος που διοργανώνει μια τέτοια εκδήλωση στον Ιερό Ναό του Αγίου Νικολάου, που δεν έχει κλείσει ακόμη ένας έτος από την λειτουργία του. Γνωρίζουμε πολύ καλά τις δυσκολίες που αντιμετωπίζετε από κάθε πλευρά,

στην εκπλήρωση της ιεραποστολικής σας αποστολής.

Μην ξεχνάτε όμως Σεβασμιώτατε, την αγαλλίαση που ένοιωσε ο Ιησούς Χριστός, όταν ενώ δίδασκε στην συναγωγή, τον πλησίασαν οι μαθητές του, τον διέκοψαν και του είπαν σε ζητούν δύο Ελληνες. Τότε ανέκραξε ο Ιησούς Χριστός και το «Ελήληθεν η ώρα ίνα δοξα-

Στη φωτογραφία απεικονίζονται κατά σειρά ο Πρόεδρος, ο εκλεγείς Πρόεδρος της UINL Jancarlo Laurini και ο εξερχόμενος πρόεδρος Francisco Arias

σθεί ο υιός του ανθρώπου».

Μην ξεχνάτε Σεβασμιώτατε ότι Έλληνας από την Κύπρο ήταν ο Σίμων ο Κηρυγματίος, που βοήθησε τον Χριστό να σηκώσει το Σταυρό του.

Η Κυβέρνηση της Κούβας Σεβασμιώτατε κατενόησε το μεγα-

λείο της Ορθοδοξίας, την αλήθεια της, την πίστη της και όπως αυτή εκφράζεται από τους Ελληνες, γι' αυτό σας κάλεσε να ιδρύσετε αυτόν τον Ορθόδοξο Ναό, ενώ υπάρχουν και άλλα Ορθόδοξα κράτη στον πλανήτη.

Κάθε αρχή και δύσκολη. Τίποτε όμως δεν ανθίσταται στην

αλήθεια, την υπομονή, την επιμονή και ταπεινοφροσύνη, που μόνον μ' αυτήν επιτυγχάνεις την ανόρθωση και το μεγαλείο της ψυχής.

Σας ευχόμαστε να έχετε κουράγιο, υγεία και μακροζωία, για να φέρετε σε πέρας αυτόν τον Χριστιανικό και Ελληνικό αγώνα που σας ανατέθηκε άνωθεν.

Εμείς θα είμαστε οι Απόστολοι και οι μάρτυρες του έργου σας. Σας ευχαριστούμε για την παρουσία σας εδώ και για την οργάνωση της γιορτής αυτής και για τα ωραία λόγια σας. Σε ένδειξη της κατανόησης των οικονομικών δυσκολιών σας, σας εγχειρίζω την επιταγή αυτή, που είναι μεν ένα μικρό ποσό αλλά αποτελεί ένα ξεκίνημα.

Σας μεταφέρω τους χαιρετισμούς των απουσιαζόντων προέδρων των Συμβολαιογραφικών Συλλόγων Αθηνών και Θεσσαλονίκης κ.κ. Στασινόπουλου και Σαρρή.

Επίσης σας χαιρετούν και ασπάζονται την δεξιά σας οι παρόντες πρόεδροι των Συμβολαιογραφικών Συλλόγων Λαρίσης, Ιωαννίνων και Ναυπλίου κ.κ. Αλμπάνης, Παπαγεωργί-

ου και Μποζονέλος.

Το μεσημέρι της ίδιας μέρας οι συμβολαιογράφοι της Θεσσαλονίκης είχαν φιλικές επαφές με τους συμβολαιογράφους της Κούβας. Σε ιστορικό κτίριο της Αβάνας που βρίσκεται δίπλα στον Μητροπολιτικό Ναό του Αγίου Νικολάου τους συμβολαιογράφους της Θεσσαλονίκης και τους παρευρισκόμενους προέδρους του Εφετείου Λαρίσης κ. Αθανασίου Αλμπάνη, Ναυπλίου κ. Μποζιονέλου και Ιωαννίνων κ. Παπαγεωργίου υποδέχτηκε ο Υπουργός Δικαιοσύνης της χώρας, η Υφυπουργός Δικαιοσύνης η οποία σημειωτέον ήταν συμβολαιογράφος πριν αναλάβει καθήκοντα, η Πρόεδρος των συμβολαιογράφων της Κούβας, και ο ειδικός σύμβουλος του προέδρου Κάστρο. Στην εκδήλωση προσφώνησε τους συμβολαιογράφους ο Υπουργός Δικαιοσύνης ενώ η πρόεδρος των Συμβολαιογράφων μίλησε σχετικά με την άσκηση της συμβολαιογραφίας στην Κούβα. Αντηλλάγησαν δώρα και η εκδήλωση έκλεισε με ευχές να συνεχιστούν οι επαφές στα πλαίσια της σύσφιξης των σχέσεων μεταξύ των συμβολαιογράφων των δύο χωρών.

Ο αντιπρόεδρος του ΣΣΕΘ κ. Βασιλειος Σταμπουλίδης προσφέρει αναμνηστικό δώρο στον υπουργό Δικαιοσύνης της Κούβας

ΜΑΡΚΙΑΝΟΣ ΚΑΙ ΜΑΡΤΥΡΙΟΣ

ΜΑΡΚΙΑΝΟΣ: Βρισκόμαστε στον έκτο όροφο του Παραδείσου. Είναι ο προτελευταίος όροφος, όπου διαμένουν οι άγιοι. Στον τελευταίο όροφο, στο ρετιρέ, διαμένει η Αγία Τριάδα. Οι άγιοι νοτάριοι Μαρτύριος και Μαρκιανός, άγιοι προστάτες των συμβολαιογράφων, κάνουν τον καθημερινό τους περίπατο σ' έναν ολάνθιστο κήπο και συζητούν.

ΜΑΡΤΥΡΙΟΣ: Πως πάνε τα κέφια σήμερα κύριε συνάδελφε.

ΜΑΡΚΙΑΝΟΣ: Όλα καλά κύριε συνάδελφε. Εξάλλου μην ξεχνάς ότι είμαστε στον παράδεισο, όπου υποχρεωτικά όλα πάνε καλά.

ΜΑΡΤΥΡΙΟΣ: Βεβαίως και στην Κόλαση ενδεχομένως να ήτανε καλύτερα απ' ότι στο συμβολαιογραφείο.

ΜΑΡΚΙΑΝΟΣ: Κι όμως εγώ νοσταλγώ το γραφείο μου. Εξάλλου στα δικά μας τα χρόνια τα πράγματα ήταν πολύ καλύτερα από τώρα. Δεν υπήρχε το άγχος, δεν υπήρχε η γραφειοκρατία, δεν υπήρχαν τόσα έξοδα, είμασταν λίγοι συμβολαιογράφοι και προνομιούχοι.

ΜΑΡΤΥΡΙΟΣ: Επίσης δεν είχαμε υπαλλήλους για να πληρώνουμε κάθε μήνα μισθιούς και ΙΚΑ, είχαμε τους δούλους που και περισσότερο δουλεύανε, και λιγότερο μας κόστιζαν.

ΜΑΡΚΙΑΝΟΣ: Μην το λες αυτό κύριε συνάδελφε. Είναι μεγάλο κατόρθωμα της ανθρωπότητας η κατάργηση της δουλείας.

ΜΑΡΤΥΡΙΟΣ: Για ποιά κατάργηση της δουλείας μου λες κύριε συνάδελφε, αφού και οι σημερινοί άνθρωποι, και ειδικά οι σημερινοί μας συνάδελφοι είναι δούλοι. Δούλοι μιας εργασίας που τους ζητάει τόσα πολλά και τους δίνει τόσα λίγα, υπό την προϋπόθεση βέβαια ότι ασκούν ευσυνείδητα τα καθήκοντά τους.

ΜΑΡΚΙΑΝΟΣ: Τέλος πάντων, ας αλλάξουμε θέμα. Θυμήσου ότι ο κανονισμός του παραδείσου απαγορεύει τις συζητήσεις για δυσάρεστα θέματα. Α, για κοίτα

ποιός έρχεται. Ο Διονύσιος ο Αρεοπαγίτης. Γειά σου συνάδελφε Διονύσιε.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ: Θα προτιμούσαμε να μας λες συμβολαιογράφους και όχι νοτάριους, που είναι ξενόφερτος όρος σε αντικατάσταση δικής μας λέξεως, μεστής εννοιών και νοημάτων.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ: Επειδή παραμεστώσατε, όχι μόνο από έννοιες και νοήματα, αλλά και από δουλειές και χρήματα, ετοιμαστείτε για το άνοιγμα του κλάδου σας.

ΜΑΡΤΥΡΙΟΣ: Μας απειλείς Διονύσιε;

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ: Οχι εγώ. Η παγκοσμιοποίηση, οι Αμερικάνοι, ο διεθνής καπιταλισμός. Άλλα, εδώ που τα λέμε, γιατί να μην φέρει και κανένας άλλος λίγο απ' το ψωμί σας.

ΜΑΡΚΙΑΝΟΣ: Τι είναι αυτά που λες Διονύσιε. Είμαστε όλοι συνάδελφοι νομικοί. Πως μπορεί εσύ, ο προστάτης όλων των νομικών να υποβιλέπεις τον κλάδο μας.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ: Αφού ο κλάδος σας εξαιρέθηκε από την προστασία μου και την ανέθεσε σε σας. Άντε σας αφήνω τώρα, γιατί έχω να εκδικάσω μια αναίρεση.

ΜΑΡΤΥΡΙΟΣ: Περίμενε λίγο Διονύσιε, να σου θέσω ένα ερώτημα. «Τι κοινό έχουν α) οι κόρακες, β) οι νοτάριοι και γ) εσύ;»

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ: Τι φαιδρό ερώτημα είναι αυτό που μου θέτεις.

ΜΑΡΤΥΡΙΟΣ: Δεν είναι καθόλου φαιδρό, γιατί το ερώτημα αυτό έχει τεθεί από μία καθ' όλα έγκυρη εφημερίδα, τα Νέα των Συμβολαιογράφων. Απάντησέ μου λοιπόν. Τι κοινό έχεις με τους κόρακες και τους νοτάριους;

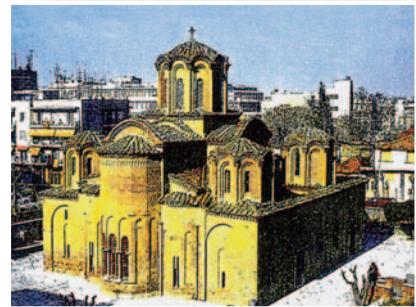
ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ: Το μαύρο χρώμα.

ΜΑΡΚΙΑΝΟΣ: Τι εννοείς;

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ: Οι μεν κόρακες είναι μαύροι, όπως και η αρεοπαγιτική μου τήβενος. Για τους δε νοτάριους, είναι μαύρα τα μαντάτα, λόγω του ανοίγματος που σας προανέφερα. Άντε γεια σας νοτάριοι.

ΜΑΡΚΙΑΝΟΣ: Συμβολαιογράφοι είπαμε.

ΜΑΡΤΥΡΙΟΣ: Αυτό σε πειραξε κύριε συ-

νάδελφε. Ο Διονύσιος μας δουλεύει αγρίως. Δεν λέει να μας συγχωρήσει το ότι του στερήσαμε την προστασία του κλάδου μας.

ΜΑΡΚΙΑΝΟΣ: Είπαμε, ο κανονισμός του παραδείσου απαγορεύει τις συζητήσεις για δυσάρεστα θέματα. Ας μιλήσουμε για τίποτα πιο ευχάριστο.

ΜΑΡΤΥΡΙΟΣ: Για πες μου, πως τα πέρασες στο συνέδριο στο Μεξικό.

ΜΑΡΚΙΑΝΟΣ: Α, στο Μεξικό ήταν πολύ ωραία. Πολυτελή ξενοδοχεία, όμορφες εκδρομές, σκέτη χλιδή. Πήγαμε και στην Κούβα.

ΜΑΡΤΥΡΙΟΣ: Για το συνέδριο σε ρώτησα κύριε συνάδελφε.

ΜΑΡΚΙΑΝΟΣ: Α, στο συνέδριο δεν πήγα. Είχα τόσα άλλα πράγματα να κάνω.

ΜΑΡΤΥΡΙΟΣ: Καλά βρε ευλογημένε. Εγώ σε εμπιστεύτηκα και σ' έστειλα στο Μεξικό, και γώ έμεινα εδώ για να μην αφήσω τον κλάδο απροστάτευτο, και συ δεν πάτησες καθόλου στο συνέδριο;

ΜΑΡΚΙΑΝΟΣ: Αφού σχεδόν όλοι οι συνάδελφοι το ίδιο κάνουν.

ΜΑΡΤΥΡΙΟΣ: Α ρε. Εχει δίκιο ο Αρεοπαγίτης Ανοιγμα που μας χρειάζεται!

Οι συζητήσεις βέβαια στους κήπους του Παραδείσου δεν τελειώνουν ποτέ. Διαρκούν μια αιωνιότητα. Αντιθέτως ο χώρος που μας διαθέτει ο «Νοτάριος» είναι περιορισμένος και πολύτιμος. Ας διακόψουμε λοιπόν κάπου εδώ.

«Διυλίζομεν τον κώνωπα και καταπίνομεν την κάμπλον»

« συμβόλαιον ἔσπιν υπόμνημα,
ἵτοι καταγραφή των συμφωνθέντων
και στοιχηθέντων μεταξύ εκατέρων
των συμφωνούντων και συμβαλ-
λόντων. Το γαρ μίγμα των βουλευμάτων
και των συμβαλλόντων προσώπων συμβολί κα-
λείται και το από ταύτης ἐγγραφον
σύνταγμα, συμβόλαιον ονομάζεται».

ΝΟΤΑΡΙΟΣ ο κατά την Φραγκοκρατία και Τουρκοκρατία και αργότερα στα Επτάνησα συμβολαιογράφος. Πολιτικό και εκκλησιαστικό αξίωμα στη Βυζαντινή αυτοκρατορία που αντιστοιχούσε κατά καιρούς στο σημειογράφο, τον στενογράφο, τον γραμματέα ή τον συμβολαιογράφο, σύμφωνα με το Λεξικό Μπαμπινιώτη.

Το ρωμαϊκό δίκαιο ίσχυε στην Ελλάδα, ως δίκαιο αυτοκρατορικό έως το 1453. Οι Βυζαντινοί αυτοκράτορες συνεχίζοντας την πολιτική του IMPERIUM ROMANUM διέδωσαν το ρωμαϊκό δίκαιο στην Ανατολή, διότι αυτό αποτελούσε την προϋπόθεση της πολιτικής επικράτησης της Βυζαντινής αυτοκρατορίας. Άλλωστε οι ίδιοι καυχώνται ότι σπλοις και νόμοις οι Ρωμαίοι της Οικουμένης εκράτησαν Στους επόμενους αιώνες το Βυζαντινό κράτος, παρά το σταδιακό εξελληνισμό του και την πρόσκαιρη αναλαμπή της μεταρρυθμιστικής προσπάθειας των Ισαύρων, συνεχίζοντας την πολιτική ιδέα του IMPERIUM ROMANUM προσεταιρίζεται το Δίκαιο αυτό του κατακτήτη και το εφαρμόζει ολοκληρωτικά, καλύπτοντας τη λατινική του προέλευση με την ελληνική μετάφραση της Iουστινιάνειας νομοθεσίας και αξιοποιώντας το ως συστατικό στοιχείο της υπάρξεως του.

Εξακολουθεί δε το Δίκαιο αυτό να ρυθμίζει κατά μέρα μέρος τα πεπρωμένα του Ελληνισμού και κατά τη διάρκεια της Τουρκοκρατίας. Φορέας του επί τέσσερις ολόκληρους αιώνες είναι ο Οικουμενικός Πατριάρχης, ο οποίος διαδέχεται στην άσκηση και των πολιτικών δικαιοδοσιών το βυζαντινό αυτοκράτορα και γίνεται θεματοφύλακας της επίσημης βυζαντινής δικαιικής παραδόσεως.

Ο αειμνηστος Ν. Πανταζόπουλος στον πρόλογό του, στο βιβλίο του Δ. Σιάτρα «οι αγοραπωλησίες ακινήτων στην τουρκοκρατούμενη Ελλάδα» γράφει: «Η ιστορία του Δικαίου στην Ελλάδα είναι μία από τις πιο σημαντικές, αλλά συγχρόνως και από τις πιο ατελέστερα αξιολογημένες πλευρές της εθνικής μας ιστορίας. Η επιβολή ξένου Δικαίου προκάλεσε τη διάσπαση του ψυχικού συνδέσμου των Νεοελλήνων νομικών προς την ιδέα του Δικαίου και μάρανε σε μεγάλο βαθμό το ενδιαφέρον τους για την ιστορική σκότησή του. Παρά τα θετικά αποτέλεσμα της επιστημονικής έρευνας στα τελευταία χρόνια, η προσπάθεια για την αποκατάσταση της διαχρονικής συνέχειας του ελληνικού Δικαίου, ως οργανικού στοιχείου του πολιτισμού μας, θα μείνει

ατελέσφορη, αν δεν συνεξετασθούν και συνεκτιμηθούν τα κύρια αίτια της διασπάσεως της εξωτερικής του ενότητας, ώστε να αποκαλυφθεί και αποκατασταθεί η εσωτερική του συνοχή».

Υπό τις συνθήκες αυτές η νεοελληνική πολιτικοκοινωνική πραγματικότητα διαμορφώνεται σε βάρος του λαϊκού Δικαίου, παρά το γεγονός ότι η ιστοιμία του προς το επίσημο είχε αναγνωρισθεί από τρία καποδιστριακά ψηφίσματα [1828-1830]. Η εσωτερική αντίθεση του ελληνικού Δικαίου έγκειται στο γεγονός ότι το λαϊκό Δίκαιο διατρανώνει την πρόθεσή του να απελευθερωθεί από τον τυπικό δεσμευτικό χαρακτήρα των διατάξεων του βυζαντινορωμαϊκού Δικαίου, εξαρτώντας το κύρος της δικαιοπραξίας από την ουσία και όχι από τον τύπο.

Ενώ κατά το ελληνικό Δίκαιο το βάρος πέφτει επί της βουλήσεως, κατά το ρωμαϊκό έπεφτε επί της δηλώσεως. Περιοριζόταν ο δικαιοπρακτών προς τήρηση του τύπου και όχι προς τήρηση της ουσίας.

Αν και «ο Οργανισμός των Δικαστηρίων και Συμβολαιογράφων», που δημοσιεύτηκε στο φύλλο 13 της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως του έτους 1834, συντάχτηκε από τον Γεώργιο Μάουρερ διαπρεπή νομικό και μέλος της τριμελούς Αντιβασιλείας, ονόμασε τους νοτάριους συμβολαιογράφους και συνέχισε την ορθή πολιτική της Καποδιστριακής περιόδου.

Όσο για την τιμή που έκανε ο Παναγιώτας Οικουμενικός Πατριάρχης, με όλο το σεβασμό που του έχω, να απονείμει στον Πρόεδρο της Συντονιστικής Επιτροπής των Συμβολαιογραφικών Συλλόγων της Ελλάδας, τον τίτλο του Άρχοντα Πρωτονοταρίου, δεν έκανε τίποτε άλλο, παρά ως φορέας του βυζαντινορωμαϊκού Δικαίου και συνεχίστης των πολιτικών δικαιοδοσιών του βυζαντινού αυτοκράτορα, να διατηρεί τις παραδόσεις.

Θεωρώ ότι για μας ο όρος «Νοτάριος» είναι απαξιωτικός και γιατί δεν αποδίδει πιστά και ουσιαστικά τον όρο «συμβολαιογράφος», αλλά και γιατί παραπέμπει σε άλλες εποχές, όχι και τόσο ένδοξες για την Ελληνική Ιστορία του Δικαίου μας. Ως έθνος ανάδελφο και με γλώσσα ανάδελφη, είναι επόμενο και ο όρος συμβολαιογράφος να είναι ανάδελφος και να μη συμφωνεί με τον όρο που χρησιμοποιούν οι συνάδελφοί μας της Παγκόσμιας Λατινογενούς Συμβολαιογραφίας, οι οποίοι ορθώς χρησιμοποιούν τον όρο Νοτάριος γιατί η γλώσσα τους είναι λατινογενής.

Όταν άλλες χώρες της Ευρώπης και μάλιστα της Λατινογενούς Συμβολαιογραφίας καταβάλλουν προσπάθειες, ώστε να μην εμπλουτίζεται η γλώσσα τους με ξενόφερτους όρους, εμείς γιατί θα πρέπει να γυρνάμε στο παρελθόν;

Πριν από καιρό διάβασα μία ανταπόκριση από το Παρίσι η οποία ήταν αποκαλυπτική, τουλάχιστον για μένα. Γνώριζα βέβαια πόσο ευαίσθητοι είναι οι Γάλλοι με τη γλώσσα τους, δεν φανταζόμουν όμως ποτέ ότι θα έφθαναν στο σημείο να ενοχληθούν από τον αγγλικής προελεύσεως όρο e mail [ηλεκτρονικό ταχυδρομείο], που καλώς ή κακώς έχει παρεισφρήσει στα λεξιλόγια όλων των γλωσσών του κόσμου. Για το σκοπό αυτό συνήλθε η Επιτροπή Ορολογίας και Νεολογισμών του Γαλλικού Υπουργείου Πολιτισμού και ύστερα από επιανειλημμένες συνεδριάσεις, αποφάσισε να καταργήσει τη λέξη «e mail» από κάθε επίσημο έγγραφο, αλλά και να απαγορεύει στους δημοσίους υπαλλήλους να τη χρησιμοποιούν και να αντικατασταθεί με αντίστοιχη γαλλική.

Συνέχεια στη σελίδα 39

Τα γειτονικά μας Βαλκάνια

ΟΙ ΑΦΟΡΜΈΣ για το παρόν άρθρο μου είναι πολλές:

- Τα πρόσφατα γεγονότα με την ονομασία της γειτονικής μας F.Y.R.O.M.
- Η συμμετοχή μου στο δεύτερο Διαβαλκανικό φόρουμ το 2002 στην Κωνσταντινούπολη .
- Τα λόγια ενός πολιτικού, σύμφωνα με τον οποίο, εμείς οι Έλληνες νομίζουμε ότι δίπλα μας υπάρχουν 'γγοι, Γάλλοι, Γερμανοί, ενώ ανοίγουμε τα παράθυρα μας και βλέπουμε Βαλκάνια .

Η ομιλία του καθηγητού Ιωάννου Κουκιάδη, στην παρουσίαση του περιοδικού NOTARIOΣ, στην οποία μας παροτρύνει να γνωρίσουμε τα Βαλκάνια, εν όψει της προβλεπόμενης αύξησης των διαβαλκανικών συναλλαγών.

Ποιοι είναι λοιπόν αυτοί οι γείτονές μας :

Εμείς του 60 οι εκδρομείς, που στην

εφοβεία μας ζήσαμε τον ψυχρό πόλεμο, στο σχολείο μαθαίναμε για τα Βαλκάνια μόνο Γεωγραφικά στοιχεία π.χ. Πρωτεύουσα, άλλες πόλεις, όρη, ποτάμια, λίμνες, ασχολίες των κατοίκων κλπ προσπερνώντάς τα γρήγορα, ως άνευ σημασίας και επάρτο κομμουνισμό. Στον μεσοπόλεμο οι μυθιστοριογράφοι μεταξύ των οποίων και η Αγκάθα Κρίστι, επηρεασμένοι από διάφορους ιστορικούς, μετέτρεψαν την περιοχή σε εξωτικό σκηνικό με υποθέσεις, βίας, διαφθοράς, εύκολου εγκλήματος και σκοτωμών. Ο παρεξηγημένος σε μας Δράκουλας, είναι Ρουμάνος ήρωας, που μάχεται σε όλη του την ζωή κατά του ξένου κατακτητή.

Σύντομη και συνολική Ιστορία των Βαλκανίων

Μετά την είσοδο των Σλάβων στην Βυζαντινή Αυτοκρατορία - ειρηνική εισροή γεωργών και κτηνοτρόφων δημιουργή-

θηκε η Βαλκανική Οικουμένη, δηλ. περιοχή που κατοικούνταν από Ρωμαίους της Ανατολής δηλ. Βυζαντινούς και από ένα πλήθος σλάβικων φύλων. Την εποχή της Οθωμανικής αυτοκρατορίας προστέθηκαν οι Τούρκοι και σημειώθηκαν μαζικοί Εξισλαμισμοί.

Η Τουρκοκρατία διήρκεσε σχεδόν πεντακόσια χρόνια κι επηρέασε καθοριστικά την ιστορική εξέλιξη των Βαλκανικών λαών. Η μακρόχρονη υποταγή τους σ'έναν Ασιατικό δυνάστη καθήλωσε τις κοινωνικές δομές και ανέστειλε την πολιτιστική και οικονομική πρόοδο των Βαλκανικών λαών.

Στην μακρόχρονη περίοδο της δουλείας τους, οι Βαλκανικοί λαοί ανέπτυξαν σχέσεις πνευματικές και οικονομικές και άσκησαν αλληλεπιδράσεις, που σφράγισαν τον πολιτισμό τους. Παρά την διαφορετική καταγωγή, φυσιογνωμία, διαφορετική θρησκεία, γλώσσα και την ιδιαίτερη έκφραση κάθε λαού, υπήρχε κοινή συνείδηση και διαβαλκανικό πνεύμα. Οι Βαλκανικοί λαοί στα χρόνια της Τουρκοκρατίας δεν έπαψαν να αγωνίζονται εναντίον των κατακτητών.

Ο Διαφωτισμός, που ξεκίνησε τον 18ο αι. στην Αγγλία και επεκτάθηκε στην Γαλλία, στην Νοτιοανατολική Ευρώπη εκφράσθηκε με την απελευθέρωση από τον ξένο ζυγό. Η ιδέα του Έθνους και η επικράτηση της αρχής των εθνοτήτων διαδέχθηκε τις αυτοκρατορίες, που είχαν διαδεχθεί τις αρχαίες πόλεις και αυτές με την σειρά τους τις φυλές ή φατρίες.

Το 1797 ο φλογερός πατριώτης Ρήγας Βελεστινλής, εμπνευσμένος από την Γαλλική επανάσταση, καλούσε όλους τους Βαλκανικούς λαούς να αποτινάξουν τον αλλόθροσκο ζυγό και να αποκτήσουν ελευθερία, να ιδρύσουν μια «ελληνική Δημοκρατία» στην οποία γλώσσα της εκπαίδευσης και της διοίκησης θα ήταν τα Ελληνικά. Όμως η αφύπνιση της Εθνικής συνειδήσεως δεν ήταν ούτε ενιαία, ούτε ταυτόχρονη σε όλους τους Βαλκανικούς λαούς. Στις παραδουνάβιες ηγεμονίες της Βλαχίας και Μολδαβίας, που αργότερα ενώθη-

καν και δημιούργησαν την σημερινή Ρουμανία, η γέννηση της εθνικής συνειδήσεως συντελέσθηκε ένα αιώνα πριν τον διαφωτισμό.

Οι λαοί της πρώην Γιουγκοσλαβίας (Σερβίας, Κροατίας και Σλοβενίας), είχαν διχαστεί με τους πολιτικούς ανταγωνισμούς και Γιουγκοσλάβοι ή Νοτιοσλάβοι (jug=νότος) αφυπνίσθηκαν σε διαφορετικό χρόνο ο καθένας. Στην Βουλγαρία εμφανίζονται σταδιακά οι πρώτες εκδηλώσεις αναγέννησης της χώρας. Η Αλβανία είναι ένα από τα τελευταία μέρη, που οι νέες ιδέες έγιναν γνωστές και η τελευταία από τις Βαλκανικές χώρες, που έγινε ανεξάρτητο κράτος.

Ο «ασθενής της Ευρώπης» όμως, δηλ. η Θωμανική αυτοκρατορία, είχε ακόμη ζωή μπροστά του. Κατέρρευσε με το νικηφόρο για τα Βαλκάνια, Α' Βαλκανικό πόλεμο του 1912 και υπέγραψε την ταπεινωτική γ' αυτή συνθήκη του Λονδίνου (17 Μαΐου 1913), σύμφωνα με την οποία παραχωρούσε ολόκληρη τη Βαλκανική, εκτός της Αλβανίας και της Κρήτης. Όμως η κατάρρευση των αυτοκρατοριών δεν έφερε ειρήνη. Τα διάδοχα κράτη προσέφευγαν στην αρχή των εθνοτήτων και η εποχή των ιδεολογιών αρχίζει. Το 1941 η ναζιστική κατοχή πυροδότησε ευρύτερες συγκρούσεις ανάμεσα στις Εθνότητες των Βαλκανίων. Τον Οκτώβρη του 1944 ο Τσόρτσιλ και ο Στάλιν συμφώνησαν ποιεις θα ήταν οι

σφαίρες επιφροής στη N.A. Ευρώπη. Η Ελλάδα θα ανήκε στους Βρετανούς και Αμερικανούς η υπόλοιπη περιοχή στην Σοβιετική Ένωση. Έτσι η Ελλάδα χωρίσθηκε από τους Βαλκανίους γείτονές της, που, στη διάρκεια του κομμουνισμού ήταν απροσπέλαστα. Μετά την κατάρρευση του κομμουνισμού τα Βαλκανικά κράτη είναι τα εξής Αλβανία, Σκόπια, Σερβία, Βοσνία-Ερζεγοβίνη, Κροατία, Σλοβενία, Βουλγαρία, Ρουμανία, Ευρωπαϊκή Τουρκία.

Πολιτισμός των Βαλκανίων

Τα Βαλκάνια κατέχουν την ενδιάμεση πολιτιστική ζώνη ανάμεσα στην Ευρώπη και στην Ασία, ευρίσκονται στην Ευρώπη, μα δεν της ανήκουν. Οι σιδηρόδρομοι είναι ευρωπαϊκοί, οι καρόδρομοι όχι. Η ορθοδοξία επικρατεί, αλλά δεν κυριαρχεί. Οι φυλές της Βαλκανικής είναι τουλάχιστον πέντε Έλληνες, Τούρκοι, Αλβανοί, που είναι απόγονοι των Αρχαίων Ιλλυριών, Σλάβοι, και οι Ρουμάνοι. Η πληθυσμιακή υπεροχή των Σλάβων στα Βαλκάνια είναι δεδομένη. Η επίδραση του Βυζαντίου σ' όλα τα Ανατολικά Βαλκάνια είναι ολοφάνερη, οι εκκλησίες, οι εικόνες και αγιογραφίες είναι πανομοιότυπες με του Βυζαντίου. Η επίδραση της Αυστροουγγαρίας στα Δυτικά είναι επίσης ολοφάνερη. Από τα περίχωρα της Θεσσαλονίκης ξεκίνησαν τα δύο αδέλφια Κύριλλος και Μεθόδιος και δίδαξαν τον αλφαριθμό στους Σλάβους. Κατά

τους γευσιγνώστες ταξιδευτές η κουζίνα είναι ίδια σ' όλα τα Βαλκάνια και αποκαλείται τουρκική. Προσωπικά έχω δοκιμάσει ψάρι στην λίμνη της Οχρίδας, πολύ νόστιμο, δεν ξέρω όμως αν η συνταγή ήταν τούρκικη ή «πολύτικη»!!!

Οι βαλκανικές πόλεις διαθέτουν μία πρόσωψη Ευρωπαϊκή πίσω από την οποία κρύβεται μία Ανατολίτικη πραγματικότητα. Οι μελετητές συμφωνούν ότι τα Βαλκάνια είναι μία παράξενη ανάμειξη Ευρώπης και Ασίας, Ανατολής και Δύσης.

«Διυλίζομεν τον κώνωπα και καταπίνομεν την κάμπλον»

Συνέχεια από τη σελίδα 37

Η πολιτική όμως προστασίας της γλώσσας ακολουθείται και από πολλές άλλες χώρες. Η Ισπανία απείλησε με αποχώρηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση, αν για λόγους απλοποίησης, καταργούσαν την περιστωμένη πάνω από τη λέξη ESPANIA και πέτυχε τη διατήρηση της. Ακόμα με πρόσφατο διάταγμα του προέδρου Πούτιν στη Ρωσία, προβλέπεται η επιβολή αυστηρών προστίμων, σε περίπτωση αντικατάστασης του κυριλλικού αλφαριθμού από το λατινικό, ενώ η ίδια ευαισθησία υπάρχει στην Ιαπωνία και στην Κορέα.

Δεν είναι τυχαία η φράση που χρησιμοποιούν οι Αγγλοσάξωνες όταν αντιμετωπίζουν πρόβλημα κυριολεξίας: «The Greeks had a word for everything» (οι Έλληνες έχουν την κατάλληλη λέξη για το καθετί). Ακόμη θυμίζω τις δύο ομιλίες του αείμνηστου καθηγητή-Ακαδημαϊκού Ξεν. Ζολώτα στο Διεθνές Νομισματικό Ταμείο το 1957 και 1959, στις οποίες μιλώντας στα αγγλικά χρησιμοποίησε αποκλειστικά και μόνο λέξεις με ελληνικές ρίζες.

Άλλοι καταργούν ξενόφερτες λέξεις και μάλιστα μικρότερης σημασίας, εμείς με τη στείρα εμμονή μας στο «ένδοξο παρελθόν», γιατί θα πρέπει να επαναφέρουμε λέξη ξένη προς τη γλώσσα μας, που παραπέμπει σε ρωμαϊκές αυτοκρατορίες, Βυζάντιο και επιφρούρες, μόνο και μόνο για τη διατήρηση του «μεγαλείου της Ρώμης».

ΝΤΙΝΑ ΡΟΥΤΖΟΥΝΗ

ΕΤΗ ΦΩΤΟΣ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΙΩΛΚΟΣ

Παιδί του πολέμου

Παιδί των χαμένων συνόρων
Η φωνή της μάνας σους άλλαξε χρώμα
Το νανούριομα έγινε μοιρολόι
το τραγούδι της έγινε θρήνος.

Τις νύχτες

ο ουρανός της πατρίδας σου
γειμίζει παράξενες λάμψεις
Δεν είναι βεγγαλικά
Δεν είναι τα παιδικά σου παιχνίδια
Είναι παιχνίδια επικίνδυνα.
Παιχνίδια θανάτου αόρατων εγκεφάλων
Ανθρώπων με καρδιές
από μπετόν και σίδηρο.

Τις νύχτες

στα ψυχρά καταφύγια
η τρυφερή ψυχή σου, χαρτί λευκό
γειμίζει μάυρα στίγματα.
Η καθαρό μνήμη σου, εικόνες φρίκης
πίκους σειρήνων
εφιαλτικών παραμυθιών
Η κάθε μέρα σου
Τις
η τελευταία νύχτα της μικρής ζωής σου.
Τις
η τελευταία της αρπιέλειάς σου.
Ποιος θα σώσει
τη λευκή ψυχή σου;

Ποιος θα σώσει
το ντελικάτο σώμα σου;
Βλαστάρι ριγιμένο στου πολέμου τον
άνεμο
Ποιος θα σώσει
τις προγονικές ρίζες σου;
Παιδί του πολέμου
Παιδί της πατρίδας που καίγεται
Τρομαγμένο παιδί
Παιδί με τα δάκρυα στα μάγουλα
Με τον τρόμο στα μάτια
Ποιος θα κούσει τον βουβό πόνο σου;
Ποιος θα σθίσει τα δάκρυά σου;
Ο αιώνας των νέων πραγμάτων που έρχεται
Είναι, άραγε
Ο Δικός σου Αιώνας;
25-4-1999

η Νίνα Ρουτζούνη τη γνώρισα, όταν μ' επισκέφθηκε στο γραφείο ένα Σαββατάπικο πρωινό, για να μου χαρίσει το βιβλίο της. Μπροστά μου ανάκρυσα μια ευγενικά φυσιογνωμία, πλημμυρισμένη από ευαισθησία που αντικατοπριζόταν στα λεπτά χαρακτηριστικά του προσώπου της και την ιδιαίτερη χροιά της φωνής της. Δεν θα επιχειρήσω να κάνω κριτική του βιβλίου της γιατί αυτό θεωρώ ότι απαιτεί μια ειδικότητα. Θα εκφράσω μόνο τη χαρά μου και τον θαυμασμό μου, διότι ανάμεσά μις υπάρχουν συνάδελφοι με τέτοιες ευγενικές παρουσίες (όπως και η κ. Εύα Λίτινα) που πιμούν τον χώρο μας, που μπορούν και ξεφεύγουν από τα στενά πλαίσια του γραφείου και της δουλειάς και αναζητούν την ανθρώπινη ψυχή, τον ανθρώπινο πόνο, υμνούν τη φύση και τον έρωτα, υψώνουν τη φωνή τους διαμαρτυρόμενοι για την αδικία, ανπονούν για το μέλλον της ανθρωπότητας, μετουσιώνοντας τα συναισθήματά τους σε πρωτάκουστες σπάνιες λέξεις και ήχους. Που το ανάγνωσμά τους διαλύει την ύλη και μεταφέρει τον αναγνώστη στον κόρμο της τέχνης, της τέχνης, που όποιος την νιώσει αισθάνεται πως είναι «θεός».

Την ράπτσα ποιο είναι το αγαπημένο της ποίημα. Μου απάντησε το «ΟΔΗ ΣΤΟ ΠΑΙΔΙ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ» σελ. 41

Η ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ διαμαρτύρεται για τον πόλεμο, διαλέγοντας την αδικία που βιώνει η ψυχή ενός μικρού παιδιού, του πο αθώου θύματος αυτού του είδους βίας. Μιλάει για ανθρώπους με καρδιές από μπετόν και σίδηρο και καταδικασμένες λευκές ψυχές, αφίνοντας να αιωρείται η αφίθιβολία της για το περιβάλλον που διαμορφώνεται στο νέο αιώνα, στον οποίο καλείται να επιβιώσει η ανθρώπινη νεανική ψυχή.

Όμως η συγγραφέας δεν είναι απαισιόδοξη. Μαζί με τη θλίψη του πολέμου, της βίας και της ασχήμιας, βιώνει και την ελπίδα της ανθρώπινης αντίστασης στην ισοπέδωση των ηθικών αξιών και υψώνει τη φωνή της, προκαλώντας μια παγκόμια διαμαρτυρία..

ΕΤΗ ΦΩΤΟΣ σελ. 73

XII

Και ίδου ερείς
τ' απειροελάχιστα, ετερόκλητα
φωτιζόμενα μόρια
υψώνοντες φωνή
σε επίκληπον παγκόμια
Επι φωτός
δείξετε τη σοφία σας
απ' τ' ἀπειρο
ο' Εμάς, τ' αλογά όντα
Μη γίνουμε πάλι,
αστρική, αιωρούμενη σκόνη
-κλειδωμένοι-
στη μέσα τοέππι
κάποιοιν θεού Αγνωστου.

Νίνα Ρουτζούνη, αγαπητή συνάδελφε, δεν είσαι ίσως

«... ένα χλωμό φως
Μια ακτίδα που πόδηξε
απ' το στεφάνι του ήλιου»
(ΑΝ ΜΕ ΡΩΤΗΣΕΤΕ σελ. 57)

δεν είσαι ίσως
«... μαγική Γυναίκα
πλάσμα της Μέρας
πλάσμα της Νύχτας
του Αχρονου πλάσμα.»
(ΜΑΓΙΚΗ ΓΥΝΑΙΚΑ σελ. 24)

δεν είσαι ίσως

«... Μαέστρος, στην αόρατη ορχήστρα
του Σύμπαντος»
(ΣΤΗ ΜΟΥΣΙΚΗ σελ. 13)
Είσαι σίγουρα όμως μια αξιολογήτατη
παρουσία στο χώρο μας, που την έχουμε όλοι μας ανάγκη
και σ' ευχαριστούμε γι' αυτό.

Χριστίνα Φαρδή
Συμβολαιογράφος Θεσσαλονίκης

